

EESTI SPORDI-LEHT

№ 39

29. 9. 1931.

Toimetuse ja talluse
Tallinn, Uns tän. 24
Telefon 444-28 Postkast 70

Jumub teisipäeviti

Hind 15 senti

12. aastakäik
Tellimise hind:
aastas 6 krooni, kuus 60 senti

PAREM KAOTAS!

Eesti kaotas kolmanda kohtamise Lätiga

2:1 (0:1)

Saatuslik penalty viimasel mängu minutil.
Valgesärkide hiilgav, kuid õnneta mäng naabritega.

Varem kui tavaliselt, juba reede õhtul, asub teele Eesti rahvusmeeskond, vastne Balti meister, et veel kord käesoleval hooajal katsuda jõudu oma suurema vastasega, lõunanaabri lätlastega. Liialt ei närvitseta, sest on varus tänavused kaks suurvõitu (võit lätlaste üle nende kodus 1:0 ja Balti turniiril Tallinnas 3:1). Meeleolu hea ja reisivõime, kasutatud magadisvaguni tõttu, üldise olematu. Paigutatuna „Grand-Hotel-Ekselsiori“, mitmet korda külastatud sportlaste residentsi, kasutatakse vabat päeva ostudeks ja esindajad visiitideks saatkonda ning külaliste „peastaapi“ — liidu büroosse. Lämpäevane õhtu on vaikne, Heidetakse puhkama varakult. Osalt soodustab seda ka kohutavalt külm ja tugev mitmepalliline N-kaareline tuul, mis tahtmise võtab väljaminekuks, teinekord nii tarvilikuks ja lutuskäiguks.

Hommikpoolne kulub ajaviiteks male- ja kaardilauas, lõuna möödudes aga toimub „suurkäik“ „möödetud maal“, s. o. pea igal mängijal on kombeks ja isegi tarviduseks enne mängu sooritada jalamatka teatud kaugusel. Naljatasid mainitakse suuruste nimised, kusjuures „kaugus“ kõigub 110 m. ja 1 km. vahel.

Ei puudu mängijail ka oma jagu humoori, sealjuures ka ebausku, kardetakse surnuvankrit ja otsitakse õnne kõigest võimalikust. Ooperi puies- teel leiavad Karm ja Einman peaaegu ilheaegselt hobuseraua. Kindlasti õnnemärk! Leju maast võtmise toimub määruste kohaselt: parema käe kahe sõrmega haarates raua keskkohast seistes näoga raua otste suunas. „Armastuse sillas!“ seisvale kerjusele annetab igalüks südametunnistuse kohaselt, sisemiselt anudes õhtuks õnne ja lootes „äraosta“ tujuka saatuse. Täites kõik need eduks tarvisminevad eeltööd, puhates ja rietudes jõutakse väljale minutit viis enne algust. Leppides kokku meeste vahetuses ja

esmakordses uute määruste kasutamises

täpselt kell 16 valgesärgid jooksevad väljale. Hümn. Mõni minut hiljem lätlastele hümn ja kõlab väljale astuva poola-sakslase Josef Lustgarteni vile. Arakuulates ka Poola hümn, väike paks „apteeker Luftgarten“, nagu kevadisest kohtamisest juba temale antud „tiitli“ kohaselt hüütakse kohtunikku, tervitab meeskonna vanemaid.

Naaberriikide 16. maavõistlus, käesoleval hooajal arvult kolmas, rullus 27. septembril s. a. Riias ligi 3500 pealtvaatajaskonna juuresolul IKS väljal. Võistluse võitis suure õnnega Läti, kes alles mängu 65 m. alates ilmutas oma tavalist hoogu ja võidutahet, tagajärjega 2:1 (0:1). Väravaid löid vä. Kass, ff. Skinz ja vs. Stauvers (penaltist). Kogu esimese poolaja üleolev, isegi tsel poolajal — ligi 20 m. domineeriv ja tehniliselt kui ka taktiliselt parem Eesti meeskond kaotas juhusliku, osalt ka kergelt antud käe eest karistuslöögist 25 sek. enne mängu lõppu. Kohtunikuks oli J. Lustgarten (Poola), kes juhtis ka käesoleva aasta esimest maavõistlust Läti-Eesti Riias.

söödust Einman uuesti löögil, mis jällegi läheb värava kõrvale. Järgneb Läti ff. Skintsi väravalöök, mida Tipner rahulikult tõstab süle. Tõrjutud pall on aga samas tagasi ja Parbo foulit saavad lätlased karistuslöögi. Ps. Peterson asub lööma. Rahvas tõstab esmakordselt häält. Löök on tugev ja terav, riiwab postil ja satub auti. Hetk hiljem Jürgens on sunnitud pareerima Einmanni hästisihitud löögi.

Meie meeskond on üllatav.

Mängitakse rahulikult, kiirelt ja kombinatsioonirikkalt. Iga hetk on oodata värava langemist lätlastele. Viimased aga on otse saamatud. Puudub kiirus, otsustavus ja see suur lätlastele omane tahe. Igal kohal on

Moment Läti värava ees: värava vaht Jürgens (mütsiga) likvideerib rusika löögiga korneri. Meeste kobarasse on vihaselt viskunud ps. Einman. Paremalt meie mehi: Räästas, Laasner (tihniku taga), Karm

Pealtvaatajaid on vähevõitu, umbes 3500, suuremalt osalt seisuplatsidel. (Hinnad võistlusteks olid: seisukoht 2, istekoht 3 ja 4 latti, ning sõdurid — õpilased 1 latti, s. o. meie rahas vastavalt: Kr. 1,45; 2,20; 3,00 ja 73 senti.) Ilm keskpärane, külm.

sooja 4 kraadi C järele.

Algviileks õige künnisel ja kitsavõitu väljal järgmine rivistus:

Eesti: Tipner
Parbo Neuman
Reinfeldt Silberg Idlane

Räästas Einman Karm Laasner Kass
Läti: Blumental

Pavlov Stauvers Skints Peterson
Lidman Berzin Rose
Gravel Lauman

Jürgens
Einman saab poole valiku, veendudes, et leitud hobuseraud väravas valib poole alla tuule ja päikese.

Vile. Lätlastelt lahtilöödud palli vallutavad valgesärgid ja sõidavad kohe vastase värava alla. Einman lööb mööda. Kohe samas Karmi

ees meie mees ja pall nagu oleks väljal ajult neile. Hästimängiv Laasner tungib läbi ja lööb, palli sunnib tagasi kaitse, kohe vallutab tema Karm, komistab aga lööb siiski Kassile. Viimane jooksult viib lätlastest mööda, tugev löök väravale. Pall puudutab Läti kaitset, võttes vähe teise suuna, kuid kohal on kohe Kass, et parandada oma Jürgensile määratud lööki ja madalalt paremasse nurka sunnitud palliga viib

Eesti juhtimisele 1:0.
(Järg 5. lehek.)

Kõik suitsetavad Tartu Tubaka vabriku saadusi!

„Concordia“ — 20 tk. 35 snt.
„Omar“ — 25 „ 25 „
Paberossid: „Miss“ — 25 „ 25 „
„Meedi“ — 25 „ 20 „
„Desti“ — 25 „ 15 „
Uudissort: „Kaunifor“ 25 „ 25 „

„Krull“ (kange) 50 gr. 30 snt.
„Hull“ — 50 „ 30 „
Tubakad: „Revilla“ — 50 „ 50 „
„Maruf“ — 50 „ 80 „
„Milord“ (piibu) 50 „ 80 „

Tartu Tubakavabrik — Tartu, Raekoja 18. Tel. 6-08.
Tallinna ladu: V. Viru t. 5, Tel. 18-21.

Ungari kehakultuur ja sportline elu.

Hõimrahva saavutused aastakümnete jooksul. — Urgjoud on jäänud püsima.

Dr. Lorand Prem, Ungari kehakultuuri senati peasekretär.

I.

Moisted „kultuur“ ja „kultuurelu“ on ajajooksul teinud hulk muudatusi. Viimaste aastakümnete jooksul on need tähendused märksa laia tõlgitsemise osaliseks saanud. Vanasti mõeldi kultuuri all ainult vaimlisi aardeid seega usku, kombust, teadust, kunsti ning nendega tihedalt ühenduses olevaid nähteid. Tänapäeval on nende mõiste ring sootuks laiem ring siina alla viime samaseid väärtusi, mis elule sisu annavad.

Nüüd tehakse vahet vaimu- ja kehakultuuri vahel. Viimane haarab kõik nähted ja küsimused, mis ühenduses tervete harjutustega, sihikindla arenemisega, jõudu ja vastupidavust nõudva kasvatusel abil meie keha karastavad ja tugevdavad. Kuid seejuures ei ole legemist iseseisva sihtjoontega.

Kehakultuur oma nimetuse ja kultuuri mõiste alla viimise õigustamiseks peab taotlema ühiseid sihte ning püüdma selle poole, et mõlemad osad kultuuri alal koos töötaks.

Üle tuhande aasta tagasi rändas ungari rahvas läbi Karpati mägesitiku ahelate piiratud madalmaale Dunai ja Tisza jõe piirkondadesse. Sellest ajast peale on see rahvas palju üle elama pidanud. Sõjad on seda maad laastanud. Nüü ongi selle rahva iseloom täiesti muutunud.

Ta on täitsa tundmata. Tugevalt ehitatud kehaliselt, julge ja

rüütellik on see ratsutaja rahvas Euroopa keskel. Oma tublidust tõendab ta sellega, et tuhat aastat on suutnud oma kuningriiki alal hoida vaatamata kõigile vallutamiskatsetele olgu läänest või idast.

Kehakultuur on teatud viisil päritud iseloomujoon Ungari rahva juures. See on sadandete jooksul suutnud end alal hoida. Võib veelgi rohkem öelda. Ungari rahva kehakultuur on olnud lahutamatu osa üldisest kultuurelust. See oli kindlaks alusmüüriks vaimlise kultuurile, kuna see rahvas verekiilaste sadandete jooksul suutis luua tuhandeaastase Ungari ajaloo. Nii peab siis ka kehakultuurile väärilise lehekülje andma ungari sündmuste kirjeldusis.

Sõjakas rahvas leiab ka rahuajal rõõmu ja meelelahutust sõjalistest mängudest. Ta harjutab alaliselt sõjariistade käsitamist. Nii leiame juba ürgaegadel võistlusi vibulaskmises ja odaviskamises, edasi rüütilikud mängud, võitlused hobusel, mitmesugused jahipidamised, nagu üksjaht kui ka ajujaht hobustel ja koertega.

Lossides korraldatud lõbustuste kavad sisaldavad võistlusi ja mängu, milles leiame põhimõtte arendada kehalist kultuuri.

Keskaja, eriti aga Ungari humanismi ajal 15. ja 16. sajanditelt on säilinud rikkalikud tõendused selle äle, kuivõrt mõjuvalt oli arenenud kehakultuur Ungaris. Sellele seltsivad koolinoorsoo

kombed ja harjumused mängudes ja ajaviitmistes vaba õhu käes, -ajam ei muou seisuukihii epiel lahutust.

Tänapäeva spordi alused on tuntavad ajaloolistest nurimustest ning sellega on Ungari rahva kehakultuur märgitav kui rahva endisaja iseloomujoon.

On vajalik märkida, et kui tänapäeval kõneldakse kehakultuuri, siis selle all mõistetakse märksa rohkem kui etteoodud andmed seda märgivad. Kuigi mitmed spordiharud, nagu vehklemine, odavahitmine, jooksmine, maadlemine, ujumine, jaht, laskmine, sõudmine ja pallimängud juba ajaloolises materjalis esitatud on, siiski seisavad need esimesed avaldused tänapäeva spordimõistetest väga kaugel.

Ungari tegelik spordielu saab suuremaulatuslise alguse seltskondlikus ja rahvalikus elus 19. sajandi esimesel poolel. See ajajärk kuulub „suure ungarlase“ krahv Istvan Szechenyile, kes on Ungari kogu kultuuri ümberkorraldaja. Tema mõjul sai ka kehakultuur suure hooga arendamisele viidud.

Selle mehe suur vaim sai aru, et poliitiline arenemine ja poliitiline iseseisvus majanduslikul ja seltskondlikul alusmüüri ehitada tulevad. Ta oli ka veendunud, et rahva kehaline arenemine loob võimalusi kogu tulevikule terve baasi.

Moodne mõtlemine Ungaris

saab alguse Szechenyist ning kehakultuuri tähtsus on seotud moodsa mõtlemisega.

Szechenyi loomingu ei loo mitte ainult muudatust rahvusliku elu sihtides ja abinõudes soodsalt arendada Ungaris kehakultuuri, vaid ta valmistab laialdase kava noorsoo ja kogu rahva kehaliseks kasvatuseks tähtsate ja mõjurikaste abinõudega. Kava valmistamisel laskub ta isegi üksikasjadesse ning mõned spordiharud on ta Ungaris isegi unesti ellu kutsunud. Aerutamine, vehklemine, turism ja hobustega võiduajamine peavad Szechenyid enda loojaks pidama.

Suure Ungarlase eeskujul mõjus ergutavalt.

Leidus hulk isikuid, kes sama vaimustusega asjast kinni haarasid. Nende hulgas on silmatorkav parun Miklos Vesselenyi, keda tuleb pidada allround sportlaseks. Nende meeste tööviljana võib pidada seisukorda, kus 19. sajandi 40 aastatel Ungari omas palju töötava kehakultuuri ja õitsele lõõnud spordielu.

Seltside elu teeb siis ka oma esimesi algamme. Vanema ja praegu veel mõjurikka spordiseltsi „Budai Polgari Lövesz Egyesület“ (Buda erakaitseelts), mis tekkis 1696. a., kõrvale asutatakse 1841 a. „Hajos Egylet“, esimene Ungari sõudeselts, mis juba 1843. a. Pestis esimese võidusõidu korraldab. Sihikindlat tööd leiame vehklemise ja võimlemise alal, mis

Rändav Saksamaa.

Sakslane — kirklik rändur. Odavad rändurõomajad.

Hulkurite häälekandja.

Mart Mardos.

Vaevast leidub teist nii kirklikult rändavat rahvast, kui sakslased. Ainult inglased vast suudavad võistelda sel alal sakslastega, ja seda just peamiselt oma laialdaste asunade tõttu. Kuid inglane reisirõõm seejuures härrasmeheks, et säilitada maa pärismaalaste juures oma prestiiži. Kuna sakslane rändab küll linnuke oksal, paun seljas ja laul suus.

Kui saabub näiteks suvi, siis kes sakslastest suudab püsida paigal? Otsitakse kähku talvel kogutud margad kokku, tuatakse „elupõlised“ rändurisaapad välja, komps selga ja rännak läheb lahti. Harilikult sakslane matkab hulganiste, peasjalikult poisid ja mehed, kuna naised rändavad sedaviisi pisut vähem. Kuid on ka selliseid ränduripaare, kus noormees ja neid lõõvad „kamipa“ ja matkavad terve suve. Kuid sageli nad matkavad sügise saabudes veel korraks kirikuõpetaja juurest läbi, ja siis läheb matk läbi terve elu.

Tavaliselt matkatakse esmalt oma kodumaal piirides, nautides mägestikkude kerge õhku ja imeldes järvede, metsade sinivirvendust, ning Põhja-mere tumedat kohinat all helkiva päikese. Kuna Saksamaa on suur ja lai, siis jätkub seal rändamist kogu suveks.

Pärast siirdutakse juba välismaile, nimelt naaberriikidesse, peasjalikult Austria, Schweitsi, Tšehhi, Daani, Rootsi, jne. Kuna Saksa on võrdlemisi suur kaubalaevastik ja tema laevad sõidavad kõikide sadamate vahel, siis noored saksa poisid sõidavad ka nendega, näiteks Inglismaale ja Rootsi jne., makstes kaptenile nimetatamisväärt väikese tasu sõidu eest.

Muidugi, kõigil ei ole ju võimalik „hulkuda“ kogu suve, vaid enamuse sakslasil tarvitseb teha tööd. Aga kui saabub laupäev, siis otsitakse mootorratas (iga sakslase unistus on vähemalt mootorratas!) välja ja sõidetakse sageli mitmed sajad kilomeetrid „grüünele.“ Omaanik istub ise ees, kuna abikaasa või pruut istub kas taga, või korvis. Kui saabub mõni rohetav metsa tukk, peetakse ratas kinni ja liiakse „laager“ lahiti. Mõne viivu pärast läheb reis jälle edasi.

Kellel ei ole mootorratast ega autot, see sõidab lihtsal jalgrattal. Ja seesuguseid esemeid leidub peaaegu igal sakslasel. Kuna jalgratas on Saksamaal odav ja maanteed sirged nagu nõor ning tasane kui laud, siis otse lust on sõita Saksamaa teedel! Ja neid sõitjaid — neid on nagu liiva mererannas. Pikana sabana looklevad nad piki maanteed, kellas klirisedes. Isegi põllutöölised ja teesillutajad sõidavad töökohale vaid jalgrattal ja siis jäetakse ratas maanteekraavi maha, kuna ise sageli töötab mitme kilomeetri kaugusel. Kuid ratas ei varasta keegi, olgugi, et Saksamaal puudub jalgrattal number...

Imelik, et Saksamaa teedel puuduvad kilomeetri postid! On ainult tähised ja suunanäitajad külates ning alevites, mis näitavad, kui palju maad saab siit linnast järgmisse linnale või alevikku. Kuid sageli on needki tähised märgitud valede kilomeetri arvudega. Võib tihti juhtuda, et linnast väljudes näitab tähis 28 km. järgmisel linnale, ja kui juba hea hulk aega oled sõitnud ning läbistad mõne tillukese alevi, siis seal näitab tä-

his, et mainitud linn asub eemal veel 26 km. Kuna ometigi tulnud linnale ja selle alevi vahel oli vähemalt 10 km.

Kuid muidu on teed Saksamaal väga head ja korralikud. Neid parandatakse vahetpidamata. Mõlemil pool teed kasvavad kogu maantee pikkusel puud, Berliini läheduses kogu ühe õunapuud. Kurvede kohal, nimelt käärtaku vastaspoolel puud on võõbatud valgeks erilise fosforseguuga, mille puu pikkuselt, et juhtida sõitja tähelepanu kurvele. Siis on veel püstitatud igasugused tähised, mis samuti selgitavad ja juhivad tähelepanu eelolevale maantee-maastiku muutmisele. Eestis oleks siit eeskujul võtta nii palju.

Kuid matkel tuleb harilikult viibida nädalaid, sageli kuud, siis ei ole alati võimalik õõbida linnas, olgugi, et rahva tiheda arvu tõttu on Saksamaal linnad väga läheduses, sageli 10—20 kilomeetri vahel. Peale selle on maal umbes iga nelja või viie kilomeetri peal olemas igasuguseid kõlavate nimedega võõrastemaju, kus võib õõbida 1—2 riigimarga eest. Kuid mõnes nendes võõrastemajas võib väsinud rändur ka magada heintes õõ, makstes selle „lõbu“ eest 10 penni.

Et linnades, eriti suuremates ja kaardavates, hotellid on vaesele rändurile kallid, kuna ometi rändur peab viibima paar päeva tähtsamates linnades, et tutvuneda linnale elu- ja oluga, siis on olemas ka odavahinnalisi hotelle, n. n. „Hospitz“ hotellid, kus lihtsamad voodid maksavad õõks mõnikümme penni. Ka imõningatel usutühingul, eriti päästearmel, millist Saksamaal nimetatakse „Heils-

armee“, on olemas omi õõmaju mõne voodiga, kus ka väsinud rändur saab vahest puhata. Siis on olemas veel „Heimat für Vaterland“ nimelisi õõmaju, mis võrdub umbes meie linnale õõmajadega. Siina harilikult rändur ei usalda minna, vaid pigemini eelistab siis juba mõnd pinki kusa-gil pargis.

Peale eelpool mainitud on olemas veel väga suurepäraline selts „Jugend Herberge“. Mainitud selts on väga suur ja võimas. Ta peastaap asub Berliinis, kuna peaaegu igas linnas ja alevis on mainitud seltsil olemas oma kohapealne noorte õõmaja, mõnekümne voodiga, või õõgemini, voodi kotiga. Selts on, nagu juba tähendasin, väga suur ja tal on üle poole miljoni liikme. Ka välismaalasi leidub seltsi liikmete nimes-likus. Eriti palju on prantslasi ja itaallasi.

Voodi üheks õõks mainitud seltsi õõmajas maksab alla 20 aastat oleval isikul 20 penni, kuna vanemale kui 20 aastat, maksab 40 penni. Juhtumil, kui õõmaja sooviv tuleb seesuguse sooviga hiljem kui kell 9, on õõmaja 40 prots. kallim. (Teatavasti kellaaeg Saksamaal on meist üks tund taga!) Hommikul võib sealt ka saada musta kohvi, teadagi eri tasu eest. Et õõbida selles „Jugend-Herbergi“ õõmajas, selleks ei pruugi sügugi olla ainult rändur. Ka kaupmehi, tõõlisi jne. olen kohanud seal.

Kui keegi käesoleva artikli lugijast kavatseb minna matkama Saksamaale, siis soovitan tal tingimata astuda mainitud „Jugend-Herbergi“ seltsi liikmeks. Seltsi mitteliikmeid sinna õõmajadesse ei lasta, kuna seltsi aastamaks on väike, vist umbes 2 riigimarka.

Nende ridade kirjutaja, näteks, ei olnud ka mainitud seltsi liige, millep. ei tahetud kuidagi võtta sinna õõmajale. Aga kuhu minna? Külmi, miske sügisõõ, hotellid kallid, pikast matkamisest väsinud! Et minna õõseks maale kuhugile talu, seda kommet Saksamaal ei tunda, ehk ei-

alade jaoks Ignar Clair juba 1833. aastal harjutuskooli asutab ja ülal peab. Neist algatustest tekkis 1847. a. Pesti Kehaharjutusselts.

Nende andmete põhjal võib kindlata, et juba 19. sajandi esimese poole lõpul Ungari omas kehakultuuri, mis oma sihikindla tööga kasutati rahvusliku elu tugevdamiseks ja alalhoidmiseks.

19. sajandi keskel Ungari rahvusliku elu tõusus tekkib tuntud seisak. Üldine reformeerimine tõi endaga kaasa poliitilisel pinnal suuri muudatusi. Selle reaktsooniks oli Ungari vabadusvõitluse hävitamine vene sõjariistade abil 1849. a. Ühendused sellega takistati ka edaspidine arenemine kehakultuuri alal. Aastad peale vabadusvõitlust kuni 60-aastate keskele oli seega kehakultuuri alal seisaku ajaks.

Rahvusliku vaimu ärkamise ja elustamise soovidega kaasa ka õitsengu kehakultuuri alal.

Suurel määral Saksamaal mõjul spordialal esimene tõus tekkis võimlemises ning 1863. a. ühes tänapäevani püsiva Nemzeti Torna Egylet (Rahvuslik võimlemisühing) asutamisega algab uus elu. Ka provintsis asutatakse samasihilisi seltsi. 1869. aastal tekkib Budapesti võimlemiselts, mis on kujunenud üheks juhtivaks ja suuremaks spordiseltsiks Ungaris, kuna ta praegusel ajal omab 16 osakonda ja harrastab tagajärjekalt peaaegu kõiki spordiharusid.

Võimlemise elustamise kõrval tekkis 1875. a. Ungari Atleetik Klubi (Magyar Athletikai Club), mille sihiks on harrastada inglise eeskujul atleetikat. Väljamaal

palju reisinud krahv Miksa Esterhazy toob kaasa värsket vaimu ja vaimustest ning mõjutab mitte ainult üksikuid spordiharusid, vaid kogu spordiliikumist.

Sihikindel töö kõikides harudes saab uut hoogu. Tekkib kibe võistlus mitte ainult üksikutes harudes, vaid ka paljude harude vahel. See toob ka selgust ja edaspidist arenemist teoreetiliste küsimuste lahendamisel.

Ungari võimlemisliidu eeskujul, mis asutati 1885. a., loovad ka teised harud omale ülemaalisi liite. Süstemaatilise töö tulemuseks on olümpia mängud, mis moodsal kujul parun Coubertini poolt uuendatakse ja mis Ungari selleks juba ettevalmistatuna leiavad.

Esimestel olümpia mängudel 1896. a. Ateenas tuleb Alfred Hajos meistriks ujumises 100 ja 1200 mt. peale.

Pariisis 1900. a. saavutab Rezső Bauer maailmarekordi kettaheitel, kuna teise meistrikoha võidab Zoltan Halmay 200 meetri ujumises.

Olümpiamängud St. Louis linnas 1904. a. viivad võidule Zoltan Halmay 50 ja 100 yardi ujumises ja Geza Kissi ujumises inglise miili peale.

1907. a. asutatakse Ungari rahvuslik olümpia komitee ning sellest ajast peale Ungari võtab osa rahvusvahelise olümpia komitee tööst.

Saavutuste hulk olümpiamängudel kasvab. Ainult esimestele kohtadele tulijate arv tõuseb. Londonis 1908. a. tulevad meistriteks: dr. Jenő Fuchs mõõkadega vehklemises, Ungari meeskond saavu-

tab tiitli meeskonna vehklemises, Richard Veiss saab prantsuse maadluses raskekaalu meistriks ning 4×200 m. teateujumises võidab Ungari meeskond.

Stokholmi mängud 1912. a. annavad dr. Jenő Fuchile uuesti vehklemises meistritiitli, meeskond tuleb ka meistriks ning dr. Sandor Prokopp tuleb esikohale 300 m. laskmises.

1920. a. olümpiamängudest osavõtmiseks ei saadetud Ungarile kutset.

Selle vastu Pariisis 1924. a. võtab ta osa tagajärjekalt. Meistriks tuleb dr. Sandor Posta mõõkadega vehklemises, dr. Gyula Halasi tuulaskmises ja Alfred Hajos ning Dezső Lauber kaunite kunstide võistluses.

Viimastel olümpiamängudel 1928. aastal Amsterdamis võidab mõõkadega vehklemises tiitli Ödön Terstyanzky, meeskonna vehklemises on Ungari samuti esikohal, Lajos Keresztes meister prantsuse maadluses, Antal Kocsis poksis ning dr. Ferenc Mező võitja kaunite kunstide võistluses.

Peale nende esikohtade on võidetud mitmed teised kohad. Nii Amsterdamis 5 kohta. Viimastel mängudel

suutis Ungari rahvuste järjestuses platseeruda 8. kohale.

Kuid hindamisväärt on ka teised saavutused väljaspool olümpiamänge. Ta on võitnud rida maailma- ja maailmameistri tiitleid. Ungari sportlased, nagu Jakob Kauser, Kalman Szatmary, Moric Koczán, Bela Szepes, Elemer Somfai, Kalman Marvalits, Kornel Kesmarki ja

Jossef Daranyi võidavad viimastel aastatel kümme korda inglise meistritiitlid mitmetes kergejõustiku harudes, Zoltan Halmay, Ödön Toldy, Istvan Barany inglise meistritiitlid ujumises. Istvan Barany on neli aastat võitnud Pariisi Grand Prix ning Ungari meeskond on korduvalt Euroopa meister veepallimängus.

Ungari on tulnud aastate vältel Euroopa meistriks vehklemises nii üksikvõistlejate kui ka meeskonna alal.

Sõudmises on samuti saavutatud silmapaistvaid võite.

Ungari maadlejad on viimastel aastatel Ödön Radvanyi ja dr. Bela Varga võitute läbi saavutanud neli maailmameistri tiitlit ning Euroopa meistrivõistlustel mitmesugustes kaaludes kokku 16 kohta.

Iluuisutamises oli 1895. a. euroopameistriks Tibor von Földvary, neli korda (1908–1911) tuli maailmameistriks Lily Kronberger, kaks aastat (1912–13) Opika Meray-Horvath, kuna läinud aastal maailmameistriks paarissõidus tuld Olga Orgainista ja Sandor Szalay, võimlemises 1930. a. Istvan Pelle; maailmameistriks savituide laskmises dr. Sandor Lumniczar ja kaks korda Ungari meeskond.

Tahan ka märkida, et saavutused laua tennisel on aastate jooksul Ungarile kindlustanud maailma- ja Euroopa meistri tiitleid. Ka Ungari jalgpall on saavutanud silmatorkavaid võite Euroopas kui ka mere taga. Ferencvarosi ja Budapesti meeskonnad on Kesk-Euroopa karika võitjad ning viimane rahvuste karika võitja Genfis.

nult mõnes mõisas, näiteks Ida-Preisimaal. Muidu harilikult öeldakse talu oõmajale küsijale, et „minge edasi, umbes pool kilomeetrit siit eemal asub võõrastemaja“. Ja rändur vantsib ja vantsib, ega tule tõppu veel sellele „poolele“ kilomeetri, kuna oma teades oled vantsinud juba rohkemat tundi. Ja kui viimaks saabubki oõmajale, siis kindlasti ränduri rahakott ei ole vastava sisuga.

Kuid siiski, tõele auandes, pean mainima, et ometigi mul õnnestus õõbida „Jugend-Herbergis“, nimelt Wehlau ja Küstrini linnades. Wehlau on tilluke linn, umbes 7 tuhande elanikuga ja alles kuus kilomeetrit eemal peateest Insterburg-Königsberg. Saabusin Wehlause ühel viimasel õhtul, päris juhustlikuna. Kuna mainitud linnas ei asuvat mingit „Heils Armeed“ ega „Hospitzi“, siis ei aidanud muu, kui tuli õne katsuda kohalikku „Jugend-Herbergis“. Ja kafe õnnestuski. Peamiselt selle tõttu, et mainitud linnas asub pealikklemis kohast pisut eemal, mille tõttu sinna väga arvasti satub juhustlikult mõni rändur. Samal õõl õõbis seal vaid peale meie keegi Breslau kaupmees. Majavalitseja oli otse kulla tikki. Vaalimata sellele, et mina ja minu matkaaslane ei olnud seltsilikkmed, ja pealegi tulime tubliilt hiljem kella üheksat, ta andis meile voodid, ja veel koguni 20 penni eest!

Pärast nimeeregistreerimist majavalitseja andis meile vaatamiseks Wehlau osakonna märkusteraamatu, iga oõmajaline oli kirjutanud mälestuseks mõne salmi. Oli käinud Seal Rootsi, Poolast, Austriast, jne., kuid Eestist ega Lätist mitte ühtegi. Kirjutasin siis sellesse raamatusse ühe eestikeelse rännakulaulu, kuna mu sõber kirjutas esperanto keeles.

Teine kord juhtus see Küstrinis. Oli samuti hilne õhtu, peene uduvihmaga. Jälle ei oskand kuhugile minna oõmajale. Politseis, kus käisime vastava küsimusega, tuhnis üks konstaabel umbes tund aega meie portfellis ja seljakottis. Eriti huvitas politseinikku minu suur, pakis päevik. Teda huvitas nimelt kangesti see, et mida ma kirjutan tema

„Vaterlandi“ kohta. Mees ei jätanud enne rahule kui pidin tõlkima talle vastava osa omast päevikust. Muidugi ma püütsin politseiniku aneks, tõlkides talle hoopis muud tühjatähja. Siis alles vabanesime vastikust politseinikust ja läksime tema poolt antud aadressi suunas. Linnas jõudes nägime, et politseinik oli andnud meile linnaoõmajale aadressi. Sees norutasin igasugused kahtlased subjektid, kes altkulmu piilusid meie kompsude pihta. Üks pättidest tuli meie juurde ja alustas juttu. Selgus et mees oli venelane ja endine ohvitser, kuid nüüd võõrsil tööta on langenud põhja. Siis siirdus meie kõnelus üle vene keelele, ja peagi mees pistis nutma, sest ta ei olnud enam hulgaile aastail kuulnud oma emakeelt.

Lahkusime siit. Väljas märg ja külm õõ. Kuhu minna?

„Kas siin linnas asub „Jugend-Herberge?“ küsisime viimaks ühelt vastutuliilt. „Asub.“ Ja mees juhatas meid sinna. Kuid seal ei saanud majavalitsejaga kuidagi hakkama. „Mitteliikmeid ei või mina kuidagi oõmajale võtta.“ seletas üha mees. Nuru, või tee mis tahad, ei miskit paremat. Viimaks ometi mees andis meile aadressi ja käskis minna kohaliku esimehe jutule. „Kui tema lubab, siis lasen teid sisse.“

Sumasime kaua pimedas linnas, ennekui leidsime juhutatud maja. Õnneks oli otsitav kodus ja osutus koguni nooreks ühõpilaseks. Saime peagi asjad sirgeks ja mees andis meile soovitud lubatõhe õõbimiseks, sest lubasime Berliini saabudes astuda mainitud seltsi liikmeks. Lubatõht käes, läksime tagasi majavalitseja jutule. Kuid selle pika sekkeldusega oli kellaag nihkunud juba pisut üle üheksa, ja majavalitseja soolas selle meile arvesse, samuti ka selle, et oleme välismaalased ning koguni mitteliikmed. Kui homne kui leidsime juhutatud maja. Õnnes viisakas hotellis oleks tulnud peaaegu odavam! Kuid selle eest lähtumisel jätsime ka voodi kohendamata, teki klõppimata ja põrandale pühkimata...

See oli nüüd oõmajade kohta. Muide mis puutub matkamisse, siis võin ütelda oma kogemuste põhjal, et vaevalt leidub kehveinat maad rändurile, kui Saksamaal, Läti muidugi väljaarvatud. Soovitan Saksamaale parem mitte tõsta oma jalga. Ainult Ida-Preisimaal ja Dresdeni ümbruses, kus leidub katoliiklasi, on vastuvõit pisut lahkem.

Ja mis puutub jalarännakusse Saksamaal, siis sellel pole seal „suurt matki“. Parema katsuda juba sõita autoga. Kui näed tulevat mõnd tühja autot, tõstad üles käe, ja vähemalt 90 prots. veab sel kombel. Kuna vedu on niisama hea kui kindel. Tähdagi, et seesinane sõit toimub makseta. Eriti hõlbus on sõita Ida-Preisimaal, kuna Berliini autojuhuid ei tee väljagi, isegi veoautole on seal saada raske. Mäletan, et kui silmapiirile ilmus Ida-Preisimaa auto, märgiga IE, siis sõit oli enamiste kindel. Aga kui auto kandis märki IA, siis oli juba ette teada, et siia rändurit peale ei võeta. Sest IA on pärit Berliinist.

Muidugi, harilikult kestab üks ots umbes mõned kilomeetrid, kuid vahel erakordselt õnnestub ka pikemaid otsi teha. Pikemad sõidud, mis saavutasin Saksamaal, oli Wehlaust Königsbergi, umbes 60 km. ja mõni päev hiljem seal edasi Elbingu, umbes 100 km.

Königsbergist väljudes olime arvestanud, et matk kuni Elbingu kestab vähemalt neli päeva, sest parajasti olid väga vihmased ilmad, mis fakisitasid tuntuvasti matkamist. Ja pealegi oktoobri kuul on päevad lihtikesed. Kuid õnnelik juhus tahtis nii, et veel samal õhtul jalutasime juba Elbingu, käuneil tänavail. Nimelt peeti sel õhtul mingisugust suurt aastapäeva Elbingu katoliiku kirikus ja ümberkaudsed katoliiklased kogunesid hulganä selleks puhuks Elbingu.

Ka Leedust sõitis sinna kaks meest omal autol. Kuna nendel, kui võõrastel, oli maastik tundmatu, ja arvates et meie oleme kohalikud rändurid, siis mehed võtsid meid tejuhtidena kaasa. Peagi selgus, et

„härred teejuhijad“ olid maastiku tundmises leedulastest veel rähkem võhikumad!

Ei oleks ka vast huvituseda, märkida, et Saksamaal on rohkem kui kolm miljonit kodutut vagabundi, kes hulguvad ringi mõõda maad, tehes päeva siin teise teisel töõd. Seks Saksamaal on eriline asutus; nimega „Wohlfahrtsamt“. Iga kodutu tõõline, kes ei soovi enam teha töõd selles linnas, läheb nimefatuõ asutisse ja seal antakse talle tasuta raudtee sõõdupilet soovituõ linnale. Tõõbõrs on veel peale selle.

Saksa hulkureil on olemas oma „Hulkurite Kodu“, umbes 10 km. Landsbergist. Samuti ilmub neil Stuttgardis oma häälekandja ja iga aasta peetakse Stuttgardis linna lähedal oma ühingu aastapäev, kuhu siis palutakse hulkureid ka igast riigist. Mart Mardos.

Eesti Spordi Tarbetoõde O/Ü

TALLINN, Pikk t. nr. 47
Tel. 444-22.

Soovitab suviseks hooajaks:

Jalgpalli, kergejõustiku,
tennis ja muid
sporditabinõusid

suures valikus.

1. Virumaa spordipäevalt.

Rakvere Kalevi korraldatuna 1. Virumaa spordipäev sai siis kor-dise edasilükkamise järele püha-päeval, 27. septembril Rakvere staadionil omeli teoks, nii hästi-halvasti kui seda lubas mitte enam vihm, vaid külm. Päevatõusu ajal näitas kraadiklaas vaid pügalat 4 üle 0, ja selge päevapealne seda palju ei parandanudki; sellele seltsiks veel lihaseid suretav kõ-le N tuul. Ja ainult sellega tu-lebki seletada seda mõistetavat ligi poolte ülesannute eemalejää-mist võistlustest, kuigi organisat-sioonidest pea kõigist vähemalt esindus spordiväljale oli ilmunud — 12 ülesannust 10 org-ni: Es-su Põdruse Koit, Narva-Jõesuu Kalevala, ÜENÜ Liiguste ja Si-muna osakonnad, Kohtla N. Ü., Kiviõli s. s. Valgus, Viru-Nigula Kalev, Tapa Verda Stelo ning Rakvere Spordiklubi ja Kalev.

Võrdlemisi laiaulatuslikuna ette-nähtud spordipäeva kavast suudeti läbi viia ainult kergejõustik. Ja sügisese lühikese päeva ja hal-va ilmastikutingimuste juures pi-kale veninud kergejõustikuvõist-luste kõrval vaevalt oleks vajalist aegagi jatkunud ettenähtud jalg-ja võrkpalli turniiride korraldaks läbiviimiseks.

Kergejõustiku võistlustel, kus võisteldi kahes klassis — alga-jate klassis ainult maaorg-dele ja avalikus võistlusklassis, näidati il-maoludega ikkagi arvates üldiselt rahuldavaid tagajärgi. Lühikese-maa jooksudes aga tugeval päri-tuule soodustusel isegi häid re-sultaatte.

Algajate klassis jagunesid esi-kohad:

60 m.: 1. Meits, N.-Jõesuu Ka-levala, 7,2; 2. Reimann, Rkv. Kalev, 7,3; 3. Kümnik, Simuna ÜE NÜ.

400 m.: 1. Reimann 56,3; 2. Treimann, Rkv. Kalev, 57,3; 3. Kümnik, 8 m. järel.

3000 m.: 1. Treimann 10.32,5; 2. Ruberg, Liiguste ÜENÜ osak. 10.46,9.

Kaugus: 1. Valdmann, Simuna ÜENÜ, 6,11; 2. Meits 5,93; 3. Tepper, Liiguste ÜENÜ, 5,61.

Kõrgus: 1. Valdmann 1,55; 2. Tepper 1,45; 3. Trei, Viru-Nigula Kalev, 1,40 (1,45).

Kolmik: 1. Valdmann 12,18; 2. Tepper 12,16; 3. Meits 11,69.

Kuul (5,44): 1. Aalbau, Simuna ÜENÜ, 13,72; 2. Trei 13,45; 3. Piil, Kiviõli Valgus, 12,22.

Ketas: 1. Piil 31,33; 2. Aalbau 30,32; 3. Trei 30,04.

Oda: 1. Tepper 44,70; 2. Trei 43,80; 3. Aalbau 40,40.

Algajate klassis parima jooksja auhinna sai Reimann Rkv. Kalevist (?), parima hüppaja — Valdmann ja parima heitja auhinna Aalbau, mõlemad Simuna ÜENÜ.

Võistlusklassi alade sooritamiseks olid kohal ainult Rakvere enda alaline kolmik — Jürlau, Erna ja Verder, ja mõned Tapa verdatelolased, kes teise, Järva, maakonda kuulumisega algajate klas-sist osa võtta ei saanud, kuigi nad sinna oleks kuulunud.

Võistlusklassi paremateks saa-vutusteks märgiti:

100 m.: 1. Jürlau, Rkv. Kalev,

11,5; 2. Viiding, Kiviõli Valgus, 11,7; 3. Verder, Rkv. Spordiklubi.

1000 m. jooksis Jürlau üksin-da treeningdressis ajaga 2.55,3.

5000 m. oli üllatuseks tapalase Taali, Verda Stelo, võit Jürlau üle, kes võistlust nähtavasti mitte küllalt tõsiselt ei võtnud. Ajad-vastavalt 18.29,6 ja 18.31,6. 3. Pukk, Verda Stelo, 19.51,2.

Kaugust tegi Erna, Rkv. Kalev, 6,19; kõrgust — 1,60 ja kol-mikut — 12,10.

Kuul (5,44): 1. Verder 14,35 (parem Viru rekordist); 2. Rosenbaum, Verda Stelo, 13,90; 3. Erna 13,22.

Ketas: 1. Verder 40,08; 2. Rosenbaum 30,65.

Oda: 1. Verder 56,60; 2. Rosenbaum 41,60.

Kohtadele tulnui jagati auhin-du ja diplome.

Peale kergejõustiku võistlusi Virumaa spordinõunik V. Sirot-kin juhatusel peeti ära Virumaa sporti taotlevate org-ide nõupi-damine, millest 11 org-ni oma esindajatega osa võttis. Nõupida-misel hra Sirotkin andis lühikese ülevaate Eesti Spordi Keskliidu or-ganisationsioonist ja eriti nõukogu tööst ja tegevusest. Peale selle soovitas ta tungivalt maa org-nidel astuda E. S. Keskliidu ja sellesse kuuluvate eriliitude liik-meks, et oma soovidele ja nõue-tele spordielu keskkohades enam kaalu anda. Pikemalt leidis aru-tamist spordiinstruktorite senise töö otstarbekohasus ja edukus, ja kuidas siin asja võidaks paran-dada. Virumaa spordipäevade kor-

raldamise mõte tunnistati tervita-tavaks, kusjuures tuleval aastal see pidamisele tuleks varemalt, juuni kuu kestel. Läbirääkimistel avaldati üldist imestust selle üle, et väljaspool maakonna piire saa-vutatud maakonna rekordeid üle-tavaid tagajärgi maakonna rekor-dideks ei tunnistata. Nõupidami-ne võttis vastu ka mõned reso-lutsioonid.

1. Virumaa spordipäev on mööda. Ilusale asjale alus pandud on, meie endi teha on see, kuivõrd meie selle ettevõtte ülal peame. Igatahes selle esmakord-se katse järele, kus küll veel nii paljugi puudulikkust, aga ka rõõ-mustavat ilmses, näib usku ole-vat Virumaa spordipäevade üle-maakondlikuks pidupäevadeks ku-junemiseks. Ega siis muud kui — jällenägemiseni tuleval suvel ju-ba teisel Virumaa spordi-päeval.

Õiendus: artikli autori ras-kelt loetava käekirja tõttu on arti-kli: Jooni jne. (eelmises numb-ris) sisse sattunud järgmised vead, mida õiendada palume:

Nii: lk. 3, 2 veerg, 19 rida üle-valt — „tuhande“ asemel lugeda „pooltuhat“; lk. 3, 4. veerg, 13 rida alt — „retke“ asemel luge-da „kursuse“; lk. 4, 1. veerg, 34. r. ülevalt — „200“ asemel lugeda „400“; lk. 4, 1. veerg, 22. r. alt — „kõik“ asemel luge-da „peaageu kõik“; lk. 4, 4. v. 3 r. ülevalt — „veemängu“ ase-mel lugeda „veemängu.“

Maadlushooaja avamisvõistlused.

Kes pääseb rahvusmeeskonda?

Laupäeval peeti Kalevi võim-las esimesi maadlusvõistlusi sü-gise hooaja avamisvõistlustena. Võistlused olid mõeldud ühtlasi katsevõistlustena oktoobris Riias peetavale Eesti-Läti maadlus-maa-võistlusele. Rida paremaid jõude, nagu Kusnets, Põntson j. t. puu-dusid. Sellepärast polnud ka täht-selgust, kes pääseb rahvusmees-konda. Lõpuliik filter tuleb 7. ok-toobr., kus peetakse viimaseid kat-sevõistlusi.

Kärbeskaalus oli ainult kaks vastast — Sikk ja Fromhold. Sikk seljatas vastase 3 minutiga.

Sulgkaalus viskas 1.40 m. Mil-ler Niinepuu nupuheitest õlgadele.

Kergekaalus Mislari vastaseks oli Volrat, kes pani südilt vas-tu, kuid väsis lõpupoole. Mislari viis vastase 10 m. silda ja surus siis õlgadele.

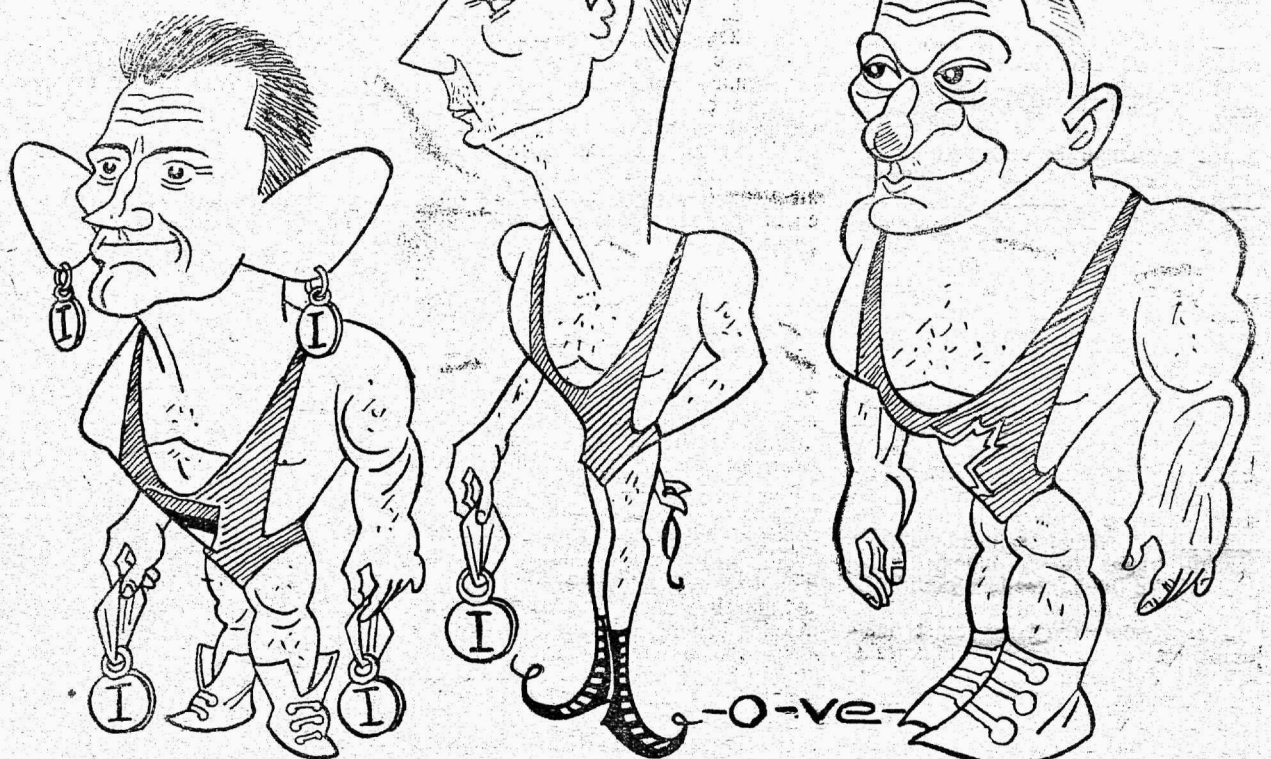
Kergekeskkaalus esines Väli. Tema sai paremusvõidu Puusepalt ja seljatas Kuulmanni 3.40 min.

Finaalis võitis napilt Sepsivar-di paremusvõiduga.

Keskkaalus oli kõige rohkem võistlejaid — arvult 7. Vosberg, Lõhmus, Allikso ja Grünbaum kukkusid kahe kaotusega välja. Praks seljatas Vosbergi, ning näi-tas paremust Allikso, Kuke ja Grünbaumi üle. Kukk sai pare-misvõidu Grünbaumilt ja seljatas Vosbergi 2.40 m. Kullissaar oli Lõhmusest parem ning seljatas Al-likso 5.15 m., võistluse esimesele kohale kohtasid Kullissaar ja

Praks. Maadlus oli rohkem nal-janummer, kui tõsine maadlus. Lõ-puks Praks loobus, ning Kullissaar sai loobumisvõidu.

Poolraskekaalus sai heiterikkas matsis Neo paremuse Palmi üle.

Esimesed võitjad maadluses: V. Väli, A. Teearu, K. Trossman.

Teearu võitis üllatuslikult Neo 3 minutiga seljavõiduga. Teearu võit-s veel Palmi nabi paremusega.

Raskekaalus võitis Trossmanni paremusega Männiku ja Kanastiku.

Tagajärjed kujunesid:

Kärbeskaal: 1. E. Sikk (v.-s. Sport); 2. J. Fromhold (Tallinna Kalev).

Sulgkaal: 1. A. Miller (Tall.

Kalev); 2. A. Niinepuu (Tall Ka-lev).

Kergekaal: 1. R. Mislari (v.-s. Sport); 2. A. Volrat (v.-s. Sport).

Kergekeskkaal: 1. V. Väli (v.-s. Sport) — 2 kaotuspunkti; 2. A. Sepsivari (Tall. Kalev) — 3 kaotuspunkti; 3. E. Puusepp (Tall. Kalev) — 6 kaotuspunkti.

Keskkaal: 1. K. Kullissaar (Tall. Kalev) — 3 k.-p.; 2. A. Praks

(v.-s. Sport) — 6 k.-p.; 3. A. Kukk (v.-s. Sport) — 7 k.-p.

Poolraskekaal: 1. A. Teearu (Tall. politsei spordir.) — 1 k.-p.; 2. A. Neo (v.-s. Sport) — 4 k.-p.; 3. E. Palm (Tall. Kalev) — 6 kaotuspunkti.

Raskekaal: 1. K. Trossman (v.-s. Sport) — 2 k.-p.; 2. E. Männik (Tall. Kalev) — 4 k.-p.; 3. H. Kanastik (Tall. Kalev) — 6 k.-p.

Parem kaotas!

(Aigus 1. lehek.)

Disikesel, õige pisikesel aplausil võtab Jürgens väravast palli. Aega on kulunud vaevalt 8 min.

Saadud värav nagu ei ärritakski läti mängijaid. Pär. Räästas tungib vahelt läbi, kuid viivitab väravale lähenemisega, selle asemel, et sööta palli keskele, asub ise lööma... üle.

Pealtvaatajaskond ei suuda nähtavasti olla ükskõikne. Oma mängijaid sõimatakse ja pilget ning naeru kaebab iga vähemagi vääratuse juures. 17. min. saavutavad lätlased mängu esimese korneri, missuguse Tipner suurepäraselt püüab. Kohe on lätlased uuesti värava all. Stauvers'i tsenderduse püüab „Evi“, kukkudes koos kahe lätlasega. Erutus tõuseb.. 20 min. teine korner Läti kasuks. Paar minutit hiljem püüab Jürgens Karmi hästisihitud pommi. Kohe on Karm uuesti löögil, jalg satub aga mättasse ja vv. pole vaeva palli tõstmiseks. Eesti püsiva kombinatsiooni tulemusena kindel „nõksutamise“ variase värava all. 29. min. korner E. kasuks. Hästilöödud palli juhivad Jürgens paremale äärele, kus aga ühtegi mängijat pole. Surve Läti väravale on läinud juba sedavõrd võimsaks, et kaitse keskjoonel ja Tipner kohe mõni samm nende taga. Sealt vahetevahel hõikab edurivile, juhtides nende tähelepanu sellele, et oleks juba aeg teha väravat. Üielus on seda õigem, et juba pikemat aega harrastatakse ilumängu ja kombineeritakse üleliia. Korraaks käib veel Läti edurivi E. värava all, kus Stauvers lööb mööda. 40. m. Karm-Luasneri kombiin annab terava väravalöögi, mis aga napilt väravast mööda läheb. Minut hiljem vabalöök Eesti heaks 18 meetrit. Lätlased kaitsevad müürina, rivisse astuvad ka meie mehed, mille peale pealtvaatajaskonnast hüütakse, et „naabrite ühine müüritöö.“ Karmilt toimetatud löök tabab „müüri“ ja sealt on ka kohe teine korner E. heaks. Karm tahab korneri palli volleyga sõhvata, mis ei õnnestu. Vile lõpetab poolaja, mis vaatamata meie suurele ülekaalule ei annud enam väravaid.

Poolajal on üldine arvamine meie kasuks. Isigi lätlased kinnitavad meie paremust ja oma meeskonna otse ootamatut nõrkust. Ainukese vahetusena asub väljale poolaja aigul läti. Stantsik, asendades Berzini.

Kuigi Eesti mängib vastu tuult, püsi endiselt ülekaal, kohati aga täieline press.

Värskelt mängiv Stantsik on järjest meie kolmele mehele „aneks.“ 5. min. Kass tsenderdab, Einman lööb peaga — Jürgensile. Kohe samas Einmanil

täiesti puhas värava võimalus

olles ainuüksi vastamise Jürgensiga, kuid kiirustab ja ei küüni korralikule löögile, saates palli üle värava.

14. min. Einmanil uus väravalöögi võimalus. Tugev löök tabab Jürgensit ja satub Kassile, kes otse

värava juures lööb peaga üle värava.

Kaks min. hiljem päästab Neuman vaevu väravajoonel. Läti saab korneri. Skints põrutab peale ja Tipner külmavereliselt surub palli rinna. Löök oli tehtud mõnelt meetrit. 17. min. uus korner L. kasuks.

Lätlaste survega on rahva ergutus võtnud kohutava ulatuse. Meie tempo, mis vahepeal jäänud nagu aeglasemaks, saab uue hoo. 5 minutit kestab maruline press läti värava ees, kus Karmi löök hädaga nurgast päästetakse. Nauditav on paaril momendil vp. Idlase suurepärasel „käärilöögid“ poolteise meetri kõrgusel.

22. min. teeb vastne internatsionaal Parbo, kes üllatavalt kindlalt, rahulikult ja julgelt parreerinud Läti edurivi pealetungid, oma ainukese vääratuse, lööb pallist mööda. Järeletutanud ff. Skinz vabana 7 meetrit teeb

viigi 1:1.

Maruline joovastus: Mütsid lendavad õhku. Siit peale on uus lehekülg mängus. Läti surve muutub üha võimsamaks. 24. min. kaugele löök väravale. Tipner püüab, kuid lasab

Saatuslik silmapilk: Tt. geb ps. Einmani käele, millega

Skinzist takistatuna Tipner ei suuda ärajuhtida korneri. Pall lan- saavad lätlased penalty. Väravakaitse Parbo, Idlane, Reinfeldt ja otse väravas Neuman.

lahti. Korner Läti heaks. 26. min. Pavlovs vaba. Tsenderdab kardetavalt, vaevaga surutud pall korneri. 30. min. Petersonilt hülgelöök 20. meetrit napilt üle värava. Pinevus annab natuke järele. Mõni minut on lahtist mängu, kuid 33. min. jälle lätlased kardetavalt meie värava ligiduses. Likvideerituna oht, teevad edurivi mehed veel viimase sõidu läti väravale, kus Karmi söödust Kass kahest triblab mööda, kuid selle asemel, et anda tagasi vabale Karmile, ise väravast üle põrutab. Uuesti on lätlased meie värava all, edurivist tulevad kaitseesse sisemised, et viimaseid minuiteid kaitsta, sest tuliseks aetud

rahvas nõuab väravat.

44. min. korner Läti kasuks. Hästilöödud palli asub tõrjuma Tipner, keda aga takistab ff. Skinz. Langevat palli püüab peaga tõrjuda kaitseesse rutanud Einman (asjatult!), hüppab aga mööda ja

pall kukub käele. Vile. Penalty!

45. minutil 25 sek. enne lõppu Stauvers toimetab lööki. Th. Silberg jookseb hetk enne vilet trahviruumi, et sellega takistada määruste vastaselt ja viita aega, kuid kohtunik ei pane seda tähele. Tipner nihkub paremale, kuhu näib temale tulevat löök, kuid Stauvers lööb otsekohe

sinna, kust Tipner lahkus.

Silmapilguga ümberotsustades viskub Tipner tagasi, küünib vaid sõrme otsstega, viimaseid tunevasti väänates, pallini. Asjata —

penalty tõi Lätile 2:1.

Karistus oli täiesti ootamatu. Kuigi lätlased kestvalt mängu lõpul viibisid meie värava all, pealtvaatajaskond hakkab lahkuma, uskudes seisu jäävat viigile. Penalty aga eruias sedavõrd, et kogu vaatajaskond lahkus kohalt ja palistab platsi äärt, kohati isegi tungides väljale. Mõll, mis pääseb vailale 2:1 saavutamisel, ei anna kirjulada, seda peab kord ise üle elama. Keskele asetatud pallile antakse veel paar nõksu ja ongi lõpul suurte lootustega alatud ja sügava peitumusega lõppenud suurvõisilus. Valgesärgid lahkuvad — sõnait... Kurvaid istutakse autosse — pead käte vahel... Usun, et

nägin mõnegi mehe silmis imelist läiget...

Eesti meeskond

esines üle igasuguse ootuse. 65. m. mängu oli nauditav mitte ükski fihtsast edust, vaid koostööst, usust endasse ja initsiativi kindlusest.

Kaitse, poolkaitse ja edurivist Laasner olid head. Nimetatud olgu Parbo ja Idlane esimesel poolajal. Kass ja Räästas tundusid nagu vähese hooga, eriti isekas näib olevat Kass. Karm — tavaliselt juhuste otsija mängus. Einman — vaatamata uuele kohale ja mängu algul väänatud jalale, tubli. Nõrka kohta kui niisugust, vast ei olnud üldse. Kõik võtsid asja tõsiselt ja pakkusid oma momendi parima. Üldine ja ühemeelne otsus näis kujunevat sellane, et Einmani kaasasõidul ja tema taiplikul juhtimisel, selle koosseisuga oleks Riias tulnud vast suurima võiduga kui kunagi varem. Asjatult ei kasutatud ka nüüd mängu esimest poolaega selleks.

Läti meeskonnast

ootasime oma vanat vastast, kuid see kes esimesel suuremal osal mänguajal ei olnud see. Alles viimasel paarikümnel minutil, koos määratu õnnega, nõrgem võitis parema. Head olid Jürgens ja Glavels. Stantsik ei täitnud Berzini kohta. Üldiselt aga tundub, et Läti edurivi on ja oli kardetavam vastase värava all, kui meie oma. Seda sellest, et lätlased mängivad sumina mängu, vastandina meie lahtise edurivi mängule, ja sealt suminast ei tea sa ilmaski oodata head või halba.

Statistikat.

	Eesti	Läti
Väravalööke	(13) 21	(5) 16
Nurgalööke	(2) 2	(2) 7
Foule	(10) 17	(10) 14
Of-side	—	(1) 3
Penalty	—	1
Väravaid	1	2

Väravalööke tegid kõik edurivi mehed, neist: Einman ja Karm 7, Kass 3, Laasner ja Räästas 2. Kassil oli esimesel poolajal üksainus väravalöök — see oligi värav.

Ennustusi.

Enne võistlust küsiti igalt ekspeditsiooni liikmelt arvamist mängu tulemuse kohta. Üldiselt valitses kindel

arvamine Eesti võiduks 2:1. Suurim resultaat oli 2:0 (Einman, Karm); siis 3:1 (Luks); 1:0 (Silberg, Räästas, Unikivi); 1:1 (Kass); 0:0 (Reinfeldt, Idlane); väravavahid (Tipner, Ratnik) loobusid osavõtust. Ainukese „lätlasena“ oli Riitel, kes ennustas 2:1 Läti kasuks.

Arvamisi mängust.

Vahekohtunik dr. J. Lustgarten: Eesti oleks pidanud võitma vähemalt kolme väravaga. Teisel poolajal Eesti tagameeskond muutus närviliseks ja suruti seetõttu rohkem kaitseesse. Tehniliselt ja taktikaliselt olid eestlased tugevasti paremad, koosmängus aga terve klassi võrra paremad. Eestlastest olid head Einman, ff. Karm. Väravavahina oli Tipner hülgav. Paremback mängis hästi. Lätil olid ääreaajad allpool igasugu arvustust. Parim mängija lätlastel oli vb. Gravels.

P. Ruiga, Läti pallilõidu esimees: „Mäng oli võrdne, ühtlane ja sümpaatne. Võib veel lisada, et õnn oli ka pisut meie (Läti) pool. Platseerimises osutus Eesti paremaks. Võistlus kandis väga korrektset ilmet.“

J. Redichs: „Meie teenimatu võit — teie olite paremad. Tehnika ja isegi kiiruse poolest olid meie mehed (lätlased) seekord nõrgemad.“

V. Daukscha, Läti selektsioonikomisjoni liige: „Esimesel poolajal Eesti tugev ülekaal. Eestil head mehed: vasakhalf, mõlemad backid ja Kass. Tipner väga hea, kuid mängib liig palju publiku tarvis.“

55 maavõistlus

oli seekordne Läti-Eesti, Riias.

Üldse on tänavu peetud A võistlusi — 7, neist võidetud 4 ja kaotatud 3 maavõistlust, värvade vahekorraga 13:10 Eesti kasuks.

B võistlusi — 1, kaotatud Soomele 2:0.

Lõpetades, tahaksin siinkohal avaldada valgesärgidele tõise tänu nende korrektselt ja spordimehlikult ülalpidamise eest reisi ja vabal ajal.

See üksmeelne hoolitsus enda ja kaaslaste eest, ning tõsiselt läbiviidud võistlus, kinnitab et ei ole õiged väljendused rahvuslunde puudumisest pallimeeste juures, pigem on seal teisi moraalselt mõjutusi. A. L.

Poppi uued kaotused Riias.

Dalin on lätlaste ebajumal.

19. ja 20. septembril s. a. korraldas Riia „Union“ suured rahvusvahelised võistlused Riia rändauhindadele. Eriolist tähelepanu väärts aga kiirkäimise võistlus, kus ühelt poolt väljal oli lätlane Dalin, kes lühikese ajaga läti temperamendi juures tõusnud nende ebajumalaks, kuna teiselt poolt talle vastaseks olid kutsutud rahvusvahelised kuulsused, nagu inglane Popp, itaallane Fridgerio ja sakslane Schwab, kes on Schweitsi alam. Sarnase olukorra juures pole imestada, et pealtvaatajaid kogus 8000. Peale selle on täidetud kõik plangid, ümbruskonna puud ja majade aknad ja katused.

Lätlaste korraldavad ikka aplombiga võistlusi. Lipud ja defileed on seal harilikuks asjaks. Nii ka seekord.

Võistlused algavad kiirkäimisega 5000 m. peale. Osa võtavad Dalin, Popp, Fridgerio, Schwab ning lätlased Dimiter ja Bernhardt. Stardi-paugu järele asub juhtima Popp. Järgnevad Schwab ja Fridgerio. Dalin sammub aga üks, lähenedes aga aegamööda vedajatele. Esimese ringi lõpuu on mehed kõik koos, kuna ülejäänud kaks lätlast maha jäävad. Varsti tekitab kibe jõukatsumine Schwabi, Dalini ja Poppi vahel. Itaallane, kelle erialaks on pikad maad, hojab oma jõudu järgmise päeva jaoks.

Esimestel ringidel kolm paremat tihti vahetavad kohti. Vahed nende juures ainult harukordade tõusevad 2-3 meetri peale. Neljanda ringi algul Dalin kisub ette, kuna Schwab teiseks sammub. 2. ja 3. koha pärast on heitlus kahe väljamaalase vahel. Kohad vahelduvad. Mitme ringi jooksul Popp katsub suruda ette Dalinist, kes aga kiire sammuga juures esikohta käest ei anna. Schwab tasandab käiku. Tempo on aga liiga tugev olnud ja teisel pooltel pole enam endist kiirust eeldada, mispärast loobutakse ka lootusest püstitada uut maailmarekordi.

10. ringil Popp pääseb kord juhtimisele, kuid mitte kauaks. Dalin möödub talt jällegi. Kaks viimastki ringi püüvad Dalin ja Poppi kibeda heitluse tähe all. Ainult viimasel sirge suudab Dalin lahiti rebida vastasest ja saavutada 7-8 m. edumaad.

Raske on kirjeldada seda kisa ja kära, mis saatis lätlast tema heitluse väljamaalastega. Ajad olid: Dalin — 22.06,9, kuna suvel oli ta aeg 22.05. Popp — 22.09,0. Schwab — 22.15,5. Suvel 21.59. Fridgerio — 23.24,2.

Peate selle püstitati

uus Riia rekord 10x100 mt. teatejooksus ajaga 1:57. Unioni meeskonna poolt.

100 m. jooksis Nemerov — 12,0, Martinfeldt — 12,2.

Kaugus — Dimza — 7,11 m., Rudsiit — 6,75, Kalnin — 6,17. 5000 m.: Vitol — 16,11, Betin.

TEISEL PÄEVAL

peeti käimise võistlusi 15 km. peale. Võistlusi jälgis juba ligi 10.000 pealtvaatajat. Väli oli sedavõrd täidetud, et värvad sissepääsuks suleti. Tagajärjed kannatasid selle tõttu, et Fridgerio külmetanud oli ja oma paremat ei suutnud välja panna. Oli ta väga kaua juhtimisele ja pingutas teiste järele.

5000 m. katab esimesena Schwab, kelle aeg on 23.55. Järgnevad Fridgerio ja Dalin. Vahele tuleb kord Popp. Neli meest on kogu aeg koos ja ainult poole ringi peal jätvad mõni meeter üksteisest maha, et pingutuse järele jälle kannul olla eelkäijal.

Pealtvaatajaskonda oli juba raske tasakaalus hoida ja rahustada.

24. ringi peal tekitab juhtimise pärast võistlus Dalini ja Schwabi vahel, kuna Popp ja Fridgerio 3. ja 4. koha pärast vaeva näevad. Popp aga peale itaallase väsimuste ja tempo tasandamist jõuab juhtivate meeste juure, möödub Dalinist ja hakkab heitlema schweitslasega. Ometi ühe ringi pärast inglane väsis ja jääb maha.

Näüd asub Dalin jälle ette.

10 kilomeetrit kaetakse 47 min. 24,2 sek.

Viimasel 5 kilom. jätkub kibe heitlus kohtade pärast ning Dalin lõpetab esimesena ajaga 1 tund 10 min. 43,5 sek. Popp — 1:10.57,5. Schwab — 1:11.39,9. Fridgerio — 1:12.58.

Karikavõistlustel heidete Riia karika võidab Erikson Tartust, kes saab 2084 punkti. Tagajärjed: kuul — 13,16, ketas — 40,27 ja oda — 42,48. Erikson sai jäädavalt rändauhinna.

Dimza võitis hüpetekarika jäädavalt 2152 punktiga. Tagajärjed: teivas — 3,20, kaugus — 7,11 ja kõrgus — 1,70. Teiseks tuli Kalnin — 1976 punktiga.

Jooksude karika võitis Martinfeldt, kuna Tiisteldt, kes kaks korda võidukas olnud, seekord kohal ei olnud. Punkte sai ta 2359; tagajärjed: 100 m. — 12,2; 400 m. — 52,0 ja 1500 m. — 4,16,2. Nemerov tuli teiseks 2293 punktiga.

80 m. jooksus naistele püstitas pr. Daukscha uue läti rekordi ajaga 11 s.

Pärnu - Viljandi 3:2

Pühapäeval, 20. skp. seisid Viljandi staadioni pallimurul vastamisi kaks elupõlist rivaali — Viljandi ja Pärnu linnameeskonnad, et otsustada rändkarika saatust. Viljandlasil jäi vähe võiduõnne, sest svvine kaotus linnavõistlusel 4:0 ei ennustanud head.

Võistlus algab viljandlaste presiga ja tulemuseks ongi 8. min värv, mille autoriks vs. Annus. Järgneb keskvalja mäng, kus on tunda kerget pärnlaste ülekaalu. Tuleb üksikuid kriitilisi momente Viljandi väravas, kuid need pareerib vv. Raudsepp. Ühel robuusaadil saab aga Raudsepp peast vigastada ja toimetatakse haigemajja, kus selgub, et viimasel on purunenud pealuu. Nüüd tuleb aga ilmsiks, et viljandlastel puudub reservvärava vahet (!). Suures segaduses komandeeritakse väravas pe. Laaman, kes vaatamata puudulikule püüdmissõksusele, päästab mitugi hädaohtlikku olukorda. Laamani puudumine paneb aga lonkama edurivi töö. Siiski suudab vä. Andresson peapalliga viia Viljandit juhtimisele 2:0, millise seisuga ka poolajale minnakse.

Isegi poolajal ei suuda viljandlaste endie uut väravahti haakida, ning mäng algab 10 mehega. Peagi lööb aga Pärnu vs. Eskusson teravalt 2:1. Viljandi meeskond, kes täielikult selgroo kaotanud, teeb meeleheitlikku tööd, kuid viik tuleb varsti ps. Mägeri löögist.

Poolaja lõpul tuleb tagasi seotud peaga ka vv. Raudsepp. Pärnu ülekaal on niivõrd tugev, et Raudseppal tuleb alatasa väravalööke tõrjuda, ning 42. min. tulebki see, mida kõige rohkem kardetakse, Pärnu ps. Mäger teeb postist 3:2. Viljandlaste leivad, et värv on tehtud sulust, kuid vahakohtunik Koger laseb viia palli keskele.

Peagi on ka võistlus läbi ja Pärnu lahkub võiduga, omandades ühes sellega ka rändkarika jäädavalt.

Pärnu, kui parem meeskond, jättis väikese peitumuse. Seni olemas näinud pärnlasil rohkem tehniliselt viimistletud mängu, kuid nüüd omas nende mäng sageli „robusti“ ilme. Parimad vs. Eskusson ja ps. Mäger.

Rahvusvahelised jalgrattavõistlused Tartus.

Läti meister Naumans võitis hõbekarika.

Pühapäeval, 20. skp. leidsid aset Tartus kohaliku jalgratta Klubi korraldusel rahvusvahelised jalgrattasõidu võistlused. Peale rohkearvulise osavõtjate pere kodumaalt, esinesid võistlejate hulgas ka Läti parimad sel alal, eesotsas meister Naumansiga.

Avatseremonii lõppedes, kus teritasid lätlasti Jalgratta Klubi esimees Volker ja Spordi kesknõukogu abiesimees Martin, viimane läti keeles, alatakse 1 km. sõiduga, kus Eesti meister Peterson (Tallinna „Kalev“) paneb 16 võistleja seas maksima oma paremuse, korrates eesli rekordi 1.31,1. 2) Naumans (Riia ASK) — 1.35,7. 3) Tennosaar (Tartu Jalgr. Kl.) 1.33,9.

2 km. sõidus juhtub Petersoniga õnnetus, nimelt kukub kurvel libeda sõidutee tõttu, kuid saavutab siiski esikoha, ajaga 3.10,9. 2) Naumans 3.12,7. 3) Saar (ÜENU Tall os.) — 3.15,1.

Pikemates maades domineerib täielikult Naumans. Peterson satub kokku nõrgemate vastastega ja jääb 3 km. ja 5 km. neljandaks.

3 km.: 1) Naumans — 4.47,6. 2) K. Kõrvel (Tartu „Kalev“) 4.48,2. 3) Saar — 4.55,9.

5 km. võidab ällatuslikult esikoha Saar — 8.09,7. 2) Naumans 8.11,0. 3) Gramatins (Volmari) 8.11,8.

10 km. kohtuvad esimest korda Naumans ja Peterson. Vaheldamisi vedades peab siiski Peterson Naumansi jõulisele lõpuspurdile alistuma. Naumansi aeg — 16.56,8. Petersonil — 16.57,3. 3) Saar — 17.04,2.

Punktidega tuli võitjaks Naumans — 12 p., Petersonil 8 p. ees ja omas kuulasepp Tiido poolt väljapandud hõbekarika parimale ratturile.

5 km. veteranidele võitis Volker (Tartu Jalgr. Klubi) — 10.13,4. 2) Elk — 10.13,5. 3) Joonas — 10.46,6.

Viljandi linnagümnaasiumi kergejõustik.

8. sept. korraldas Vilj. teine keskkooli linna ühiskooli gümnaasiumi spordi-riig maak. gümna. spordiväljal kooli kergejõustiku võistlused. Kuna ilm oli kole vihmane ja külm ja et koolis peale Västriku häid kergejõustiklasi ei ole, siis tagajärjed kohati kehavad.

A kl. (üle 16 a.). 100 m. — J. Västriku 12,1. 200 m. — J. Västriku 26,5 s. 400 m. — J. Västriku 60,2 sek. 1500 m. — Puiis 5.20,1, kaugush. — J. Västriku 6,00. Odaheide — Västriku 37,26. Kuul: B. Padjus 10,94. Ketas: Riig 28,18 m. Kolmikhüpe: Västriku 11,30 m. Kõrgushüpe: Riig 145 sm.

B kl. (alla 16 a.). 60 m.: H. Kõss 9,0 sek. Kaugushüpe: H. Kõss 4,50 m. Kuul: Eskusson 9,05 m.

Viljandi Spordipoiste esivõistlused.

Sügisese kergejõustiku meistervõistlused poris.

20. ja 21. sept. korraldas Viljandi Poiste Spordiliit oma sügisese kergejõustiku meistervõistlused maakonna gümna. spordiväljal. Sügiseste külmade ilmadega ja porisel väljal tagajärjed ei ole kõige paremad, kuid neli rekordi suudeti siiski parandada.

A kl. (18-19 a.).

100 m.: 1) H. Ounap — 12,6 sek. 2) V. Käll — 12,8 sek.

Kõrgushüpe: 1) M. Busch — 1,40.

Kuul: 1) H. Ounap — 15,61 m. (uus V. p. rekord).

Kettaheide: 1) A. Rauba — 37,10.

Odaheide: 1) H. Ounap — 37,03.

Teivashüpe: 1) M. Busch — 250.

B kl. (15-17 a.).

60 m.: 1) J. Kõpman — 8,0 sek. (rekordi kordamine).

60 m. tõkkeid: 1) J. Kõpman — 10,8 sek. (uus V. p. rek.).

200 m.: 1) J. Kõpman — 28,4 sek.

Kõrgushüpe: 1) J. Kõpman — 145.

Kaugushüpe: 1) J. Kõpman 502.

Kuulitõuge: J. Kõpman tõukas uue V. p. rek. 10,96.

Kettaheide: 1) J. Kõpman — 30,10.

C kl. (12-13-14 a.).

60 m.: 1) A. Kõpman 9,0 sek.

Kartulijooksus: 1) F. Kõpman — 26,5 sek.

Kaugushüpe: 1) A. Leemet 446.

Kõrgushüpe: 1) K. Jürisson 125.

Kuul: 1) A. Kirn — 7,85 m.

D kl. (alla 12 a.).

60 m.: 1) G. Vessendorf — 10,0.

Kartulijooksus: 1) Ad. Kõpman — 26,7 (uus V. p. rek.).

Kaugushüpe: 1) Vessendorf 380.

Kõrgushüpe: 1) V. Jams 1,05 m.

A kl. parem mitmevõistleja H. Ounap — 11 p. B kl. — J. Kõpman 21 p. C kl. A. Leemet 7 p.

Seltsidest: V. P. S. L. selts „Edu“ 33 p. „Ülo“ 26 p.

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19

Telefon 430-19.

Soovitab oma valmistatud

spordi- ja võimlemiseabinõusid.

Väikeseltside suurejooneline välkturniir.

Võitis ÜENÜ „Hõimla“.

Pallimängude hooaja lõpp-paladena lavastatakse sageli välkturniire, missugused teadagi oma värvingult ja ilmet erinevad õige tugevasti harilicust võistlusmängust. Kirev meeskondade kompoit, esinevate üksikute võistlustervikute mängude isesuguste taktikatega, isegi võimalus näha mängijaid riietatuna maitselt valitud dressi või jälle vastuoksa — halvasti valitud „värvidesse“, kõik see meelitab spordisõpru välkturniire jälgima, olgu tegemist jalgpalli või käsipalliga.

Ei olnud seepärast pealtvaatajaist puudus pühapäeval S. K. Kalevipoja jalgpalli välkturniiril, missugune oli mõeldud Tallinna väikeseltsidele, kuid vastutulekuna Harjumaa seltsidele korraldajad võimaldasid ka neile osavõttu. Turniirist võtsid osa seetõttu veel Nõmme Kalju ja Kohila Püsivus, mõlemil olnud omal ajal kord „head päevad“, kus nende kuulsus ulatas kaugemale kummagi kodulekohast. Tallinna väikeseltsidest startis 7 meeskonda: Põhjala, Hõimla, Kalevipoeg, Meteor, ÜENÜ, Lutheri ja Tall. NMKÜ-d. Russ millegi pärast andis end küll tabelisse, kuid pidas paremaks loobuda ilmumata kohale.

Ilm võistlusteks polnud just soodus, triibüin Kalevi väljal oli tühi, pealtvaatajad olid seekord eelistanud seisuplatse, kus mõnulesid ligi neli ja pool tundi (nii kaua kestis turniir), tundes rõõmu siigispäikese „jahedusest“ ja huvitavatest „pallipaladest“.

Töövõitu hindasid seekord O. Silber, B. Rein ja V. Piperal omapärase triona, kuna kõik kolm kuuluvad endiste internatsionaalide nimekirja.

Väikeseltside mängu jälgis huviga ka jalgpalliliidu esimees Ado Anderkopp.

ÜENÜTO — Meteor 2:2 (1:1)

jooksevad avamänguks välja, kus ei lehta aegaviitvaid harjutuslööke, vaid Maureri vile sunnib kohe mängule. Uustalult tuleb peagi 1:0 ÜENÜTO eduks, kuid Sõgel Nr. 5 lööb veel enne lõppu 1:1 (14 minutil). Teisel poolajal, vaatamata üenülaste ülekaalule Meteor pääseb juhtima 2:1, samuti Sõgeli löögist. ÜENÜTO viigistab Uustalu löögist. Nurgad 4:1 ÜENÜTOle. Kuna ka mängus noorsoolased olid paremad, siis anti neile kõõvõit.

Lutheri NMKÜ — Nõmme Kalju 1:0 (0:0)

vaheline heitlus oli üldiselt kehv pala, siiski Lutheri NMKÜ mäng oli kiirem — värav tuli Kalju puurikaitsja veast. Kalju „ihu ja hing“ oli keskpoolkaitsja Pressraud.

Tall. NMKÜ — Kohila Püsivus 1:0 (0:0)

pidasid omavahel võisluse, mis kinnitas kristlikkude üleolekut. Võistluse tempo lubas siiski nipalju, et kaks kodulooma (kalkun ja kana) jalutasid rahulikult võistlusväljal. Jaago le NMKÜ kasuks värava, mis jäi ainsaks Püsivuse väravavahil veast. Muidu Kohila meesk. mäng oli väga algeline. Väljapaistvam neist oli v/v oma väljalöögiga. Töövõidu NMKÜ oleks 0:0 juures saanud omale.

Kalevipoeg — Põhjala 0:0 (0:0)

Ses mängus oli juba midagi vaudata, Põhjala reservidega koosseis ei suuda palju, kalevipojad võitlevad suure vaimustusega, et saada siin rahuldust karikamängude kibedada kaotuse 0:3 tasumise näol. Kuna väravad ei lange, siis Kalevipoeg pärib töövõidu, oli seks kiitl. ühest nurgalöögist nende kasuks ja paremus keskvalja mängus. Koni (TJK) oli kohtunik.

ÜENÜ Hõimla — Lutheri NMKÜ 1:0 (0:0)

Vahelduva mängu juures esimehe poolaeg ütles, et „Lääne rindel muutusetä“. Lutheri edurivi ei hooli palju Hõimla tulnud nimest, tehes vahet õige tugevat pressi. Kuid hõimlane Jänes seab 1:0, millega lühtusid NMKÜ töövõidu lootused.

Kalevipoeg — ÜENÜTO 2:0 (0:0)

Mõlemi vaheline kohtumine kuulus kahtlemata välkturniiri huvitavamate matšide hulka. Ei ole palju aega mööda algusest, kui Kalevipoeg on nurgalööjidega edus 2:0. Siit peale ÜENÜTO on ülekaalus poolaja lõpuni. Seks lööb Kp. eduks 1:0 penaltist, mis tuli Bruni tõukest trahvikartist. Imelikul kombel see teisel poolajal saadud edu Kalevipojale ei too juure hoogu. Just vastuoksa — NÜENÜTO mängides 10. mehega (v. k. Vahar vigastas jala) surub õige tublisti. Kalevipoeg saavutab siiski teise värava samuti Seksi läbi, vahekohtunik Ellmann (Estonia) tunnistas selle õigeks, vaatamata sellele, et varem oli olnud „käsi“. Kalevipojal avanes selle võiduga tee finaali.

ÜENÜ Hõimla — Tall. NMKÜ 1:0 (0:0)

Vahelduva ülekaaluga mäng. Kumb mängib alla tuult, see on ülekaalus — see öeldis kõlbaks hästi sia. Teisel poolajal Hõimla mängis alla tuult ja oli seetõttu pealetungija osas. Ühel NMKÜ v. v. Melsase püüdmisekatel kukuvad mehe prillid ninalt, pall põrkab käest lahti ning Hõimla vasak äär veeretab palli NMKÜ võrku. Rohkem pole võiduks vajagi. Kuna see juhtus 24. minutil siis väravate vahekorras muutust ei tulnud.

Hõimla — Kalevipoeg 1:0 (1:0)

Seisid finaals vastamisi Ets Ellmanni vilekontrolli all. Mäng oma ilmet tavaline finaali, olgugi, et „väikekaliibriline“. On ju see esiteks väikeseltse vaheline ja teiseks välkturniiril. Seetõttu süüdistust ja võidutahet mõlemil poolel väljapaistat külluses. Mõlemi meeskonna väravavahidel on tööd rohkesti, Hõimla ühel pealetungil pääseb siiski juhtima tsf. Kopli madallöögisi. See sündis 14. minutil. Teine poolaeg ei anna midagi uut. Kalevipoja v. v. Kulmul on püüda rida hõimlaste „põnme“ — ei saa laita, Kulm püüdis hästi — ja kuna ta kasvult pikk, siis tehti talle kaugel meeköödi, (mida ta ei kuulnud) seega, et nimetatil teda Tipner nr. 2.

Kalevipoeg ei suutnud vastase üheväravalist edu stopata ja hõimlased pidid rahulduma seega, et võitsid oma vastase napilt 1:0. Välkturniiri meister oli selgunud.

Hõimla koosseis finaalmängul: Ollis; Järna, Luik; Treimann, Pärn, Raja; Treimann, Saar, Kopli, Jänes, Sitsler.

Võitjale karikat ei antud, vaid turniiri korraldaja s. k. Kalevipoja poolt lubati auhinna erilisid rinnamärkid. PRA.

Võru keskkooli käsipall.

Korvpalli ja võrkpalli meistermeeskonnaks V. hum., naiskondadest parim V. hum.

Möödunud nädalal Võru ühisgümnaasiumi IV hum. klassi korraldusel peeti meistervõistlusi. Poisid võistlesid korv-võrkpallis, tüdrukud sedakord nagu tavaliselt esitasid vaid võrkpalli. Korvpallis tuli meistriks V hum. klass, koosseisus: Kägu — Snarsky (meesk. vanem) — Jõgeva; Mikheim II — Prügi. Võites IV hum. 21:20, V-r kl. 20:13 ja II klassi 35:9, seega bilans 76:42 V hum. kasuks. Värskesse meistermeeskonda kuulub paar Võru N. M. K. Ü. parimat, kellede kogemused ehk otsustasidki tiitli.

Võrkpallis võitis V hum. finaalis 15:11 ja 16:14. Mängu tase rahuldav. Parimaid survesid näitasid: Snarsky ja Mikheim, viimane oma tajpliku mänguga oli ehk parimgi. IV hum. klass kui noorem enam hinn-

gelisemalt esinedes soovis küll võita, ent Võru keskkooli traditsiooniks on olnud siiani — meistritiitli kuulumine lõppklassile (V) nii veel tänavugi. 2. kohale tuli IV hum. 3) IV reaali.

Naiskondadest osutus parimaks V hum., lüües ülekaalukalt IV hum. Meisternaiskonda kuulusid: Jõgeva, Toode, Lukats, Randvere, Zopp, Hakk. Kindlasti oli parimaks prl. „Maimu“ — Zopp, eeldusi suurmängijaks tõusta on prl. Jõgeval, kes omades hüppe saladuse, töötab Võru parimaks saada. IV kl. naiskonnast näitas head pallikäsitusit prl. Visso. Omaaegne täht prl. Rõbakov, nüüdne Randvere eriti ei hülganud, ehk too värske nimevahetus oli põhjuseks.

Spordimüiting Valgas.

Pühapäeval korraldas ÜENÜ Valga osakond spordimüitingu väheste sportlaste osavõtul. Külma peale vaatamata, näidati osalt häid tagajärgi, eriti visetes. Tehnilised tulemused:

- 100 mtr.: 1. Pantalon — 12,1.
- 60 mtr. tõkkes: 1. Pantalon — 9,6.
- Kaugus h-ga: 1. Leeber — 5,60.
- Kõrgus h-ga 1. Pantolon — 1,52.
- Kaugus h-ta: 1. Määrts — 2,86.
- Kolmik h-ta: 1. Määrts — 8,17.
- 2. Pantalon — 7,76; 3. Nukk — 7,66.
- Kuul 7,25 kg.: 1. Määrts — 13,40.
- 2. Leeber — 11,76.
- Kuul 5,44 kg.: 1. Määrts — 15,59.
- 2. Leeber — 13,87; 3. Pantalon — 12,03.
- Ketas 1,5 kg.: 1. Määrts — 48,58;
- 2. Leeber — 40,88.
- Ketas 2 kg.: 1. Määrts — 39,58.

Pärnu spordijuhid — politsei 5:3

Pühapäeval peeti Pärnus hooaja lõppvaatust, kus kohtasid jalgpallis siinse spordiseltside liidu juhatus ja politsei spordiring „Edu“ pallimeeskond. Publiku näeru ja suurima pallihaige „papa“ Schmidt viiesoolo juures lõppes võistlus spordijuhide eduks 5:3, poolaeg 3:0. Spordijuhide edukas väravate autor oli tt. Juku Meimer, kes kõik viis väravat vastase puuri meisterdas!

A. P.

Viljandi kilde.

„Kaitsevägi vägistab staadioni“ — umbes sarnase kole suure pealkirjaga esines kirjutis pühapäevases „Sakalal“, kus kõne sellest, et kaitsevägi tarvitab staadioni õppeväljana — nii pallimuru kui ka jooksuteed. Kevaldel välja tarvitamist alustatud kaitsevält deviisiga — muruväli tarvitab vajutist, milleks olla „tankidega“ drill kõige sobivam! Mujal ehitatakse barjääre ümber staadioni jooksutee, aga hiljuti Viljandis kaitsevägi ehitas pikuti jooksurada!

Viljandi-Pärnu jalgpalli linnadevõistlusel pääsis kohe algul Viljandi 1:0 juhtimisele. Hllisemad pealtvaatajad väljale tulles kuuldes naabritel, et Viljandi juhib — see ei leidnud aga uustulnukitel sugugi uskumist. Üldiselt arvati Pärnu tugevat võitu ja Viljandi meeskonna vanem v. h. Kaup ennustas matschi eel Pärnu võitu 3:1.

Viljandi pallimeestest enamus kannab Raudsepa nime ja pühapäeval esines meeskonnas arvult kolm Raudsepa. Esimesel linnadevõistlusel Pärnus 1926 a. ja viimasel Viljandis mängis kaasa endine ps. „Säde“ Raudsepp — nüüdne paremkaitse. Viiel viimasel võistlusel

Pärnu kilde.

Hooaja lõppakordiks pidi kujunema Pärnu poissmeeste ja naismeeste vaheline duell kergejõustikus, millise väljakutse naisemehed esitasid poissmeestele. Üks kohalik ajalehtki lõi vastava teate ja päev hiljem plagieeris naaberleht sama kirjutise oma veergele.

Kuid võistluseni ei ole veel jõutud ja nüüd teavad kurjad keeled kõnelda, et naised oma meestele keelanud startimise võistlusel poissmeeste vastu. Paaril viimasel aastal on Pärnu naisspordi hinnang võrdunud kole suurele nullile ja nüüd on Pärnu spordibörsil ka naismeestesportlaste noteering lähenemas samale arvule!

Pärnu-Viljandi jalgpalli linnadevõistlusist on teinud kuuest viis viimast kaasa: tt. Karl Vabrit — Pärnu rekordinternatsionaal 8 korraga 12 matschist ja lõõnud kaks palli Viljandi puuri, kuid pühapäeval mängides osa esimest poolaega vasaksisemise kohal oli võimalus Vabritil tõsta viimast arvu kahekordseks, kuid löi kaks palli tühjast väravast mööda. Nähtavasti on tt. Karl Vabrit parem löögimees kui vasaksisemine nimekaim!

Pärnu suurimaid väravakütte on aastajd Tervise tt. Välbe ja ps. Mäger. Enne viimast linnadevõistlust oli veel ees Välbe 4 väravaga, järgnes Mäger kolmega. Viimane lausus matschi eel Pärnus elavale spordikroonikule: „Matschi järele olen ise esimene!“ ja Paul Mäger teisel poolajal saadud raskete vigastusele vaatamata löi 2 väravat ja juhib momentil viie väravaga tt. Välbe 4 ees.

Linnadevõistluse eel korraldas nende ridade kirjutaja ennustuslooteri, millest võttis osa Pärnu meeskond, reservid ja esindajad. 18 pärnlasest ennustas 16 Pärnu võitu keskmiselt tagajärgiga 4:1 Viljandi kahjuks. Oigelt ennustas vaid reservväravavaht Tarlap — olles ka ainuke, kes eeldas Pärnu üheväravaist võitu. Ennustamisest loobusid meeskonna vanem v. h. Schmidt ja nende ridade autor — kartes kurvastada kaaslasti mitte võitu eeldava tagajärje avaldamisel!

Pühapäevane Pärnu võit oli esimene naaberlinna pinnal. Seda hinnatavam on veelgi resultaat, et see saavutati 2:0 kaotatud esimese poolaja järele. Kõigist seninähtuist 12 linnadevõistlusest oli Pärnu seekordne teise poolaja esinemine parim kuue aasta jooksul.

kuuest on esinenud kõigil matschidel trio tt. Kallak, v. h. Kaup ja v. h. Andresson.

Pärnu ja Viljandi edurivijuhtidena esines kaks Jürit, Pärnu Välbe ja Viljandil Jürgens. Viljandi publik ergutab oma Jürit rõhkete hüüetega, mille kohta Pärnu Jüri — Välbe tähendas: „Pärnus mängides oleks see olnud minule adresseeritud!“ Teatavasti on Välbe Pärnu publiku lemmik.

Võistluse järele arvustas teravalt Viljandi „Sakala“ mängu ja andis kaunis raskelt seeditavaid pirne linnameeskonna moodustajate arvel, kes olid hülinud mööda esinduse koostamisel teisest palliseltsist „Tulevikust“, kuna viimase pallimeestega üldse ei arvestatud ja nii tuligi, et paari mängija väljakukkumisel ei olnud isegi reserve kohal ja lõpul esines Viljandi meeskond 9 (!) mängijaga. Aeg oleks maleva spordiklubil jätta naaberseitsi mängijate ignoreerimine.

E. Pentilä oda 69.80

Pentilä heitis oda 69,80. Saavutus on tänavu parim tagajärg maailmas. G. Sule tagajärg 69,54 on seega praegu teiseks tagajärjeks. Pentilä seeria oli: 65,50 — 66 — 64 — 69,80 — 64.

Rähn'al kümnevõistluses 6111,795 punkti.

Möödunud nädalal korraldatud kümnevõistluses püüdis E. Rähn purustada A. Klumbergi nimel seisvat Eesti rekordi kümnevõistluses. A. Klumbergi tagajärg oli 7485,610 p. Esimesel võistluspäeval saavutas Rähn häid tagajärke, mis andsid üldsummas 3685,10 punkti. Klumbergi esimese võistluspäeva tagajärg oli 3598 p., seega Rähnal 100 punkti enam.

Teisel võistluspäeval osutusid Rähna tagajärjed liig nõrgaks, pealegi tema jättis pooleli 1500 m. jooksu. Kogusummas saavutas Rähn ainult 6111,795 punkti, mis Klumbergi tagajärjest 1373,6 punkti halvem. Teisele kohale tuli Herm (Tallinna Kalev) 6033,515 p.

Tagajärjed olid:
100 m.: Rähn 11,2; 2) Tolm 12,0; 3) Herm ja Kobbin 12,1.
Kaugus: 1) Rähn 6,93; 2) Herm 6,47.
Kuul: 1) Rähn 11,06; 2) Kobbin 11,09; 3) Herm 10,36.
400 m.: 1) Rähn — 53,2; 2) Herm 53,8.
110 m.: 1) Rähn 16,5; 2) Herm 17,6.
Ketas: 1) Rähn 36,35; 2) Kobbin 35,99; 3) Herm 31,76.
Oda: 1) Kobbin 48,60; 2) Herm 45,75; 3) Rähn 39,87.
Teivas: 1) Kobbin 3,10; 2) Rähn 3,00; 3) Herm 2,50.
1500 m.: 1) Herm 4,30,4.

Eesti Spordi Keskliidu ametlik teadaanne.

Käesolevaga palub Liidu juhatus organisatsiooni, kes soovivad raskejõustiku kursusi korraldada ja Liidu instruktorit hra A. Ohakat kasutada, sooviva valdusega esineda, märkides kursuste kohta, aja, kestvuse ja läbivõetavad spordialad.

Ühtlasi teatab Liidu juhatus, et hra A. Ohaka kursuste kava on esialgu järgmiselt ettenähtud:

- 1.—15. oktoobrini Tartus,
 - 16.—25. oktoobrini Laiusel,
 - 26.—28. oktoobrini Jõgeval,
 30. okt. — 8. nov. Valgas,
 - 9.—14. novembrini Tõrvas,
 - 15.—22. novembrini Tapal ja
 - 23.—30. novembrini Arukülas.
- Liidu juhatus.

25 km. jooksus häid tagajärgi.

Soome „Spordilehe“ traditsioonilise 25-km. maratonijooksu, mis peeti Vaasas, võitis hea ajaga 1 t. 26 m. 8 s. Kuokko. Teiseks tuli Martelin 1:26:57; kolmas oli Pontanen 1:28:49. Maailma rekord sellel maas on E. Harperi, inglise, käes ajaga 1 t. 23 min. 45,8 sek.

Konkurents oli väga tugev ja kolme esimese jooksja aiad väga head.

Soomes Hakkinen kümnevõistluses 7604 p.

Helsingis peetud üliõpilisvõistlustel saavutas kümnevõistlusel üliõpilane B. Hakkinen 7604 punkti. Teisele kohale tuli Reinikka 7176 p.

Tamm sai spordimärgi.

Esimesena Eestis sai esimese järgu spordimärgi Tallinna Kalevi kergejõustiklane Tamm, kelle saavutused vastavatel katsetel olid: 100 m. — 11,9, oda — 52 m., kaugus — 6,77, 1500 m. — 4,40 ja kõrgus — 1,60.

Varem on vanade sportlaste klassis esimese järgu normid saavutanud J. Martin ja major Jõgi.

Dalinilt nus rekord 10 km. käimises.

Läti kuulsam kiirkäija Dalin koos schveitslase Schwabiga võistlesid viimasel pühapäeval Liibavis, 10 kilomeetri peale keeb kibe heitlus vahelduva juhtimisega mõlemilt poolt. Kaks kilomeetrit enne lõppu saab Schwab märkuse valesi käimise pärast. Ta katkestab võistluse. Dalin lõpetab maa 46 min. 41,9 sek., mis on uueks läti rekordiks. Senine kuulus samuti Dalinile ajaga 46:48,2. Schwabi seeluse järele pole ta 15 aasta jooksul võistlemise ajal saanud märkuseid valesi käimise pärast.

Samal võistlusel Saks, kes ka Tallinnas käinud, teivashüppel kukkus niivõrd õnnetult maha, et murdis jalalu, kuna käimisevõistlusest osavõtja Beier komistas ja maha kukkus. Ka tema sai vigastada, mille tõttu teiste kaasabil väljalt ära kanti.

Teadaanne.

kõigile jalgpalli vahekohtunikele ja nende kandidaatidele.

§ 1.

E. J. L. vahekohtunikkude kogu palub kõiki jalgpalli vahekohtunikke ja kandidaate saata oma aadressid kuni 1. novembrini s. a. kogule, Tallinn, Uus t. 24.

§ 2.

Paiutakse esitada kirjalikud küsimused jalgpalli määruste selgitamiseks, sest kogul on praegu teoksil määruste tõlgitsemise ja selgitamise. Kohtunikkude küsimused jäävad materjaliks töö juures.

E. J. Liidu jalgpalli vahekohtunikkude kogu juhatus.

Ameerika saavutused.

Ameerika kergejõustiku saavutused on niivõrd häid, et euroopal on väga raske mõnel alal Los-Angelesi olümpiamängudel kaasa rääkida. Iseäranis häid on ameeriklaste hüpped kuna nende parim tagajärg kõrguses on 1,98, kauguses 7,88 ja teivas 4,28. Saksa parimad on vastavalt 1,91, 7,47 ja 4,12.

Parimad tagajärjed hüppedes:
Kaugus: Boyle 7,88; Peacock 7,87; Tomson 7,78; Gray 7,75; Barbar 7,71; Fulner 7,70; Gordon 7,68.

Kõrgus: Spitz 1,98; Burg 1,98; Spencer 1,98; Stuart 1,97; Marty 1,97; O'Connor 1,95; Osborne 1,94; Shelly 1,94.

Teivas: Graber 4,28; Mac Dermott 4,27; Varner 4,27; Barnes 4,24; Poole 4,24; Sturdy 4,24; Jefferson 4,21.

Jalgpalli tagajärgi.

Austria võitis Viinis Saksat maavõistlusel 5:0(2:0). Pealtvaatajaid oli 50.000.

Kesk-Euroopa karikavõistluste sarjas võitis Praha Sparta Viinis V. A. C. 5:2 (1:1).

Inglise esivõistlustel olid viimased tagajärjed: Arsenal-Porthmouth 3:3; Sheffield Wednesday-Chelsea 3:2; Blackpool-Bleekburn Rovers 2:1; Bolton Wanderers-Grimsbytown 5:2; Manchester City-Derby Country 3:0; Middlesborough-Liverpool 4:1; Huddersfield-Leicester 2:1; Sunderland-Vestbronvist Albion 0:1; Sheffield United-Vestham 6:0.

Rijas võitis RFK Läti esivõistlustel Unioni 5:0. Vanderers lõi RFK võitjat — Vindavi spordiseltsi 4:2 (1:2) ja LSB võitis ASK 3:2 (1:1); Liibavis Olümpija võitis Amatiersi 3:0 (2:0).

Argentiina jalgpall elukutseliseks.

Argentiina parimad jalgpalli meeskonnad on üeläinud ametlikult elukutselisteks, sellega on jälle üks tugevamaid vastaseid Los-Angelesi olümpiamängudel eemaldunud.

Areskoung 14,9 sek. tõketes.

Norras, Haldenis peetud võistlustel Areskoung jooksis 110 m. tõkkeid 14,9 sek., mis on selle mehe isiklik rekord. Sama ajaga jooksis ka Albrechtsen.

Samal võistlusel Askildt heitis ketast 42,85 m., Buchman, Mentzer ja Norin jooksid 100 m. 10,9 sek., Norin — 200 m. 22,9 sek.

Bergenis Mølster tõukas kuuli 14,42. Selle mehe stabiilsust tõendab asjaolu, et kõik heited ületasid 14 m.

Rootsis ketast 46,46 mtr.

Upplandi ja Gatrikandi ringkondade vahel Rootsis peetud kergejõustiku võistlustel A. Karlsson püstitas uue rootsi rekordi kettaheites. Tagajärg oli 46,46 m. Väljaspool võistlust heitis Mannerfeldt 46,26 m. Käesolev ketta rekord püsis ainult mõni nädal ja oli seni 7 sm. vähem uuest saavutisest.

Norra kümnevõistleja saavutas 7.599 punkti.

Norra parim kõrgus- ja kaugushüppaja Erling Seeberg tuli võitjaks ka kümnevõistlusel. Ta punktide arv oli 7.599. Üksikud tagajärjed olid: 100 m. — 11,3; 400 m. — 55,0; 1500 m. — 4,60; 110 m. tõkkeid — 15,2; oda — 55 m.; ketas — 35,0 m.; kuul — 11,50 m.; kaugus — 7,11 m.; kõrgus — 180 ja teivas — 320 sm.

Austria liigavõistlused.

Austria jalgpalli esivõistluste teises voorus andsid kohtumised järgmisi tulemusi: Vienna—Admiral 1:0; Rapid—Austria 5:3; Nicholson—Sportklub 1:1; Vacker—Hakoah 2:0; V. A. C.—B. A. C. 3:2; Slovan—Floridsdorf 3:2.

Kahe vooru järele juhivad Vienna ja V. A. C. nelja punktiga. Järgnevad Nicholson ja Sportklub kolme punktiga. Teistel on kaks punkti, Admiral ja Floridsdorfil 1 punkt. Hakoahl ei ole punkte.

Järgmine „SPORDILEHT“

ilmub kahe nädala pärast 13. oktoobril s. a.

Luhäär hääs vormis.

Kalevis korraldatud tõstevõistlustel esinesid ainult kaks tõstjat — A. Luhäär ja R. Teitelbaum. Teised ei ilmunud protestiks liig kõrgete normide vastu. Luhäär parandas kaks Eesti rekordi — kahega surumises tegi ta 110,5 (end. 105) kg. ja kahega rebimises 117,5 (end 115) kg. Kahega tõukes saavutas ta 145 kg. Luhäär tõukas ka 152,5, kuid raskus ei jäänud pidama.

Teitelbaumi tagajärjed — surumine 85 kg.; rebimine 92,5 kg. ja tõukamine 120 kg. (rekordi kordamine). Luhääre kogusumma oli 370 kg., millega sai parima tagajärje maailmas. Teitelbaumi kogusumma 297,5 on ka rahuldav.

Tartu JK — Saksa võimlemiselts 3:1.

Tartus kohtasid nimetatud meeskonnad sõprus võistlusel Karlova mõisa jalgpalliväljal. Võitsid ülekaalukalt klubilased 3:1 (2:0). Klubi värve kaitsesid ka leitnadid Kull ja Teutson.

Ladoumeque — Purje.

Pariisis 3/4 miili jooksus (1207 m.) võitis Ladoumeque Purje ajaga 3,00,6, mis uus maailmarekord. Samal võistlusel heitis prantslane Noel ketast 48,47, mis uueks prantsuse rekordiks.

Ellsworth Vines on Tildeni järeltulija.

Budapestis korraldati suuri rahvameerika tennismeistrivõistluste poolfinaalis Lott võitis Doegi 7:5, 6:3, 6:0 ja Vines lõi Perryt 4:6, 3:6, 6:4, 6:4, 6:3. Lõpumängus Vines omandas tiitli, võites Gottt 7:9, 6:3, 9:7,7:5.

Täielikum spordiäri Eestis KAUBAMAJA „SPORT“

Tallinn, S. Karja 18.
Kõnetr. (2)23-00

Õpilastele suures valikus:

Võimluskinge,
Võimlussärke,
Võimluspüksa,
Võimluspensoriumi jne.
Peale selle kõik sporditarbed.

Täiskasvanud peavad enda

toitmiseega ainult äratarttatud jõudu asetama, lapsed peavad aga peale selle veel kasvama. Sellepärast andke oma lastele eineks «Ovomaltine't».

Saadaval kõikides apteekides ja rohu kauplustes.

Pealadu: A/S. «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

D' A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE tõrwendab ka Teid!